

NÁRODNÁ AGENTÚRA PRE ROZVOJ MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA

ZOZNAM ŠTÁTNEJ LEGISLATÍVY NA PODPORU MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA

INFORMAČNÝ MATERIÁL PRE PODNIKATEĽOV

© NARMSP, Bratislava, 2009

Vypracovala: Marta Kubrická

Materiál bol vypracovaný na základe právneho stavu k 30. 9. 2009,
resp. publikovaného k tomuto dňu v Zbierke zákonov

Orgány štátnej správy a územnej samosprávy v rámci svojej pôsobnosti v medziach platných zákonov, iných právnych predpisov i v rámci tohto prehľadu uvedených právnych predpisov podporujú rozvoj podnikateľských subjektov (domácich i zahraničných podnikateľov) najmä v oblastiach:

- a/ daňového, colného a poistného charakteru
- b/ dotácií zo štátneho rozpočtu
- c/ záruk za úvery
- d/ záložného práva
- e/ odpisovania hmotného a nehmotného majetku
- f/ ochrany a podpory investícií
- g/ poskytovania investičnej pomoci
- h/ podpory zamestnanosti
- i/ exportu slovenských výrobkov a služieb
- j/ ochrany hospodárskej súťaže
- k/ odstraňovania administratívnych bariér pri podnikaní a šetrenia firemných financií
- l/ živnostenského podnikania (napr. uznávanie dokladov o odbornej spôsobilosti na vykonávanie živnosti).

Možnosti a podmienky podpory podnikateľov upravujú hlavne nasledovné právne predpisy:

Zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri

v znení neskorších predpisov

Týmto zákonom sa od 1. februára 2004 prešlo na nový systém vedenia obchodného registra, ktorý zabezpečí rýchle a kvalitné vybavovanie návrhov na zápis do obchodného registra a garantuje transparentný a vopred predvídateľný postup všetkých strán zúčastnených v tomto konaní. Zákon zaviedol nový pojem „registrácia“, t.j. postup pri zápise údajov do obchodného registra, zápise zmien zapísaných údajov a výmaze zapísaných údajov z obchodného registra, ako aj formalizáciu návrhov na zápis do podoby formulárov a ustanovenie presného zoznamu príloh, ktorými je potrebné návrhy na zápis doložiť. Za týmto účelom bola vydaná vyhláška MS SR č. 25/2004 Z. z. a jej novela č. 563/2004 Z. z. Zákon ustanovuje fixnú lehotu na vykonanie zápisu do obchodného registra – 5 pracovných dní – čím sa v prípade úplného a bezchybného návrhu na zápis a príloh k tomuto návrhu vytvorili predpoklady na rýchle vybavovanie návrhov a odstránila právna neistota navrhovateľa a tretích osôb.

S účinnosťou od 1. augusta 2007 je možné podať návrh na zápis spoločnosti do obchodného registra a uložiť listinu do zbierky listín aj **elektronickými prostriedkami v elektronickej podobe tlačiva**, ktorá je zverejnená na internetovej stránke ústredného portálu verejnej správy www.portal.gov.sk. Tento návrh musí byť podpísaný zaručeným elektronickým podpisom navrhovateľa. Umožnil to zákon č. 24/2007 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Elektronickými prostriedkami možno žiadať aj o vydanie výpisu z obchodného registra, kópie listiny zo zbierky listín alebo potvrdenia o tom, že v obchodnom registri určitý zápis nie je. Žiadosť v týchto prípadoch nemusí byť podpísaná zaručeným elektronickým podpisom.

Zároveň sa zvýhodnili tie subjekty, ktoré vykonávajú úkony vo vzťahu k obchodnému registru prostredníctvom elektronických prostriedkov - ak sa vo veciach týkajúcich sa obchodného registra celý návrh podáva elektronickými prostriedkami, je sadzba poplatku 50 % z pevnej sumy ustanovenej v sadzobníku súdnych poplatkov.

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)

v znení neskorších predpisov

Živnostenský zákon upravuje vzťahy medzi štátom a podnikateľmi, teda upravuje verejnoprávnú rovinu podnikania. Sleduje ochranu verejných záujmov v podnikaní, riadny výkon živnosti, riadnu evidenciu podnikania, ochranu záujmov zákazníkov, zdravia a života občanov a zamestnancov podnikateľov.

Živnostenský zákon neupravuje podmienky pre všetky druhy podnikateľskej činnosti, ale len podnikanie, ktorý má živnostenský charakter.

Zákon zabezpečuje uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania pri získavaní oprávnenia prevádzkovať živnosť na základe živnostenského listu alebo koncesnej listiny, pri samotnom prevádzkovaní živnosti, ako i pri výkone všetkých práv a povinností vyplývajúcich z ustanovení zákona.

Zákon upravuje vzájomné uznávanie odbornej spôsobilosti občanov členských štátov Európskej únie, štátov dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie (ďalej len „členský štát“), čím odstraňuje prekážky voľného pohybu osôb, ktoré vyplývali z odlišných požiadaviek na odbornú spôsobilosť v jednotlivých členských štátoch. Umožňuje slovenským živnostníkom požiadať obvodný úrad v sídle kraja o vydanie dokladu o povahe a dĺžke praxe v činnostiach, ktoré sú živnosťou, vykonávaných na Slovensku, ktorý je potrebný na preukázanie odbornej spôsobilosti pri žiadosti o udelenie živnostenského listu v niektorom z členských štátov. Fyzickým a právnickým osobám z členských štátov Európskej únie, štátov dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie zákon v oblasti odbornej spôsobilosti umožňuje alternatívne preukázať splnenie podmienok dokladmi o vykonaní praxe v postavení podnikateľa, vo vedúcom postavení v podniku, a to v kombinácii s preukázaním zamestnaneckej praxe a dokladom o príslušnom vzdelaní.

Zákon obsahuje istý kompenzačný mechanizmus, zásluhou ktorého sa umožňuje osobám z členských štátov spĺňajúcim vo svojej domovskej krajine podmienky na vykonávanie určitej činnosti, aby obdobné činnosti mohli vykonávať aj na území Slovenskej republiky. Konkrétne požiadavky na náhradné preukazovanie odbornej spôsobilosti sú uvedené v zákone a sú rozdelené pre jednotlivé živnosti podľa zoznamov I až III smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES.

S účinnosťou od 1. októbra 2007 sa vybudovali na obvodných úradoch **jednotné kontaktné miesta**, kde si začínajúci živnostníci môžu zároveň pri ohlasovaní živnosti alebo pri žiadosti o vydanie koncesie splniť daňovú registráciu k dani z príjmov a oznamovaciu povinnosť a prihlásiť sa do systému povinného zdravotného poistenia, čím sa zjednodušili administratívne procedúry nielen domácim podnikateľským subjektom, ale aj príslušníkom z iných členských štátov, ktorí majú záujem etablovať sa na území Slovenskej republiky. Ďalšími významnými zmenami sú: zrušilo sa obligatórne predkladanie výpisov z registra trestov, ktoré si bude elektronickou formou zabezpečovať živnostenský úrad, zrušila sa tiež povinnosť preukazovania právneho titulu užívania prevádzkarne (na účely ochrany tretích osôb i konania pred živnostenským úradom je dostatočné, ak podnikateľ preukáže svoj právny vzťah k užívaniu nehnuteľnosti, v ktorej má svoje sídlo - právnická osoba, ktorá sa nezapisuje do obchodného registra - alebo miesto podnikania líšiace sa od bydliska - fyzická osoba; právnická osoba, ktorá sa zapisuje do obchodného registra, preukazuje právny titul k užívaniu sídla v konaní pred obchodným registrom), zrušila sa povinná trojročná prax ako podmienka pre začínajúcich podnikateľov vyučených v odbore pre získanie oprávnenia pri remeselných živnostiach, umožnilo sa osobám s dlhoročnou – najmenej 10 ročnou praxou, nadobudnúť živnostenské oprávnenie pre remeselné živnosti aj v prípade chýbajúceho vzdelania. Ďalšou výraznou zmenou je aj fakt, že podnikateľom odpadla autorizácia inšpekčnej knihy a zrušil sa aj správny poplatok za tento výkon. Umožnil to zákon č. 358/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci

v znení neskorších predpisov

Zákon upravuje podmienky poskytovania pomoci, ktorú štátne orgány, vyššie územné celky, obce a iné právnické osoby s finančnými vzťahmi na verejné rozpočty poskytujú podnikateľom a združeniam podnikateľov na podnikanie alebo v súvislosti s ním priamo alebo nepriamo z prostriedkov štátneho rozpočtu, zo svojho rozpočtu alebo z vlastných zdrojov. Za podmienok určených zákonom, osobitnými zákonmi (napr. zákon o Exportno-importnej banke, právnymi predpismi Európskeho spoločenstva vzťahujúcimi sa na štátnu pomoc, sa štátna pomoc môže poskytnúť na podporu

- a/ hospodárskeho rozvoja regiónov, v ktorých je životná úroveň mimoriadne nízka alebo v ktorých je vysoká nezamestnanosť,
- b/ uskutočnenia významného projektu spoločného európskeho záujmu alebo na nápravu vážnych nedostatkov vo fungovaní hospodárstva,
- c/ rozvoja určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí,

d/ kultúry a zachovanie kultúrneho dedičstva.

Štátna pomoc sa môže poskytnúť na rozvoj regiónov, na vzdelávanie zamestnancov a na podporu zamestnanosti, na výskum a vývoj, na životné prostredie, **pre malého podnikateľa alebo stredného podnikateľa**, na záchranu a reštrukturalizáciu podnikateľov v ťažkostiach, pre oceliarsky priemysel, pre lodiarsky priemysel, pre automobilový priemysel, pre priemysel syntetických vlákien, na podporu rudného baníctva a uhoľného baníctva, na podporu dopravy.

Priamou formou štátnej pomoci je najmä dotácia, príspevok, grant, úhrada úrokov alebo časti úrokov z úveru poskytnutého podnikateľovi, úhrada časti úveru, návratná finančná výpomoc.

Nepriamou formou štátnej pomoci je najmä prevzatie štátnej záruky alebo bankovej záruky, poskytnutie úľavy na dani alebo penále, pokute, úroku alebo na iných sankciách podľa osobitného predpisu, predaj nehnuteľného majetku štátu alebo obce za cenu nižšiu ako je trhová cena, poskytovanie poradenských služieb bezplatne alebo za čiastočnú úhradu, odklad platenia dane alebo povolenie zaplatenia dane v splátkach. Štátna pomoc sa môže poskytnúť podľa schém štátnej pomoci alebo ako individuálna štátna pomoc.

Žiadosti o poskytnutie štátnej pomoci z prostriedkov ŠR sa podávajú vecne príslušnému ministerstvu alebo právnickej osobe, prostredníctvom ktorej sa tieto prostriedky poskytujú.

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Tento zákon ustanovuje ciele a podmienky podpory regionálneho rozvoja, upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov, obcí a ďalších subjektov územnej spolupráce a podmienky na koordináciu a realizáciu regionálneho rozvoja. Podpora regionálneho rozvoja sa vykonáva podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Podpora regionálneho rozvoja je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia – prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, rozvoj vedy, výskumu a vývoja, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia, rozvoj ľudských zdrojov, rozvoj cestovného ruchu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, ochranu prírody, rozvoj občianskej vybavenosti, ďalšie aktivity, ak to ustanoví osobitný zákon alebo medzinárodná zmluva. Pre potreby rozvoja regiónov môžu byť zriadené euroregióny, regionálne rozvojové agentúry a iné právnické osoby, ktorým môže byť poskytnutý finančný príspevok zo štátneho rozpočtu, zo štátnych účelových fondov, z rozpočtov vyšších územných celkov, z rozpočtov obcí, z prostriedkov fyzických a právnických osôb, z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií.

Zákon č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Zákon upravuje podmienky poskytovania investičnej pomoci na rozvoj regiónov podľa Nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 9. 8. 2008), ako aj pôsobnosť orgánov verejnej správy pri poskytovaní investičnej pomoci a kontrole jej použitia.

Investičná pomoc na podporu počiatočnej investície a vytvárania pracovných miest sa poskytuje formou

- a/ dotácie na obstaranie dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku,
- b/ úľavy na dani z príjmu podľa zákona o dani z príjmov,
- c/ príspevku na vytvorené nové pracovné miesta podľa zákona o službách zamestnanosti,
- d/ prevodu nehnuteľného majetku alebo zámeny nehnuteľného majetku za cenu nižšiu, ako je všeobecná hodnota majetku (Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku).

Poskytovateľom investičnej pomoci je

- a/ Ministerstvo hospodárstva SR, ak ide o investičnú pomoc podľa písm. a),
- b/ Ministerstvo financií SR prostredníctvom vecne a miestne príslušného správcu dane, ak ide o investičnú pomoc podľa písm. b),
- c/ Ministerstvo práce a sociálnych vecí a rodiny SR prostredníctvom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ak ide o investičnú pomoc podľa písm. c),
- d/ vlastník alebo správca nehnuteľnosti vo vecnej pôsobnosti orgánov verejnej správy, alebo Slovenský pozemkový fond, poskytovateľom tejto formy investičnej pomoci môže byť aj obec, vyšší územný celok alebo organizácia v ich zriaďovateľskej pôsobnosti, ak ide o investičnú pomoc podľa písm. d).

Prijímateľom investičnej pomoci je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ so sídlom v Slovenskej republike, zapísaná v Obchodnom registri alebo v Živnostenskom registri - ktorá bude realizovať investičný zámer v Slovenskej republike; prijímateľ musí byť v 100 % vlastníctve žiadateľa alebo žiadateľ musí byť vo vzťahu k prijímateľovi ovládajúcou osobou (§ 66a Obchodného zákonníka).

Investičná pomoc sa môže poskytnúť

- a/ v priemyselnej výrobe
- b/ pre technologické centrá
- c/ pre centrá strategických služieb
- d/ pre cestovný ruch.

Žiadateľ predkladá **investičný zámer** Ministerstvu hospodárstva SR, ktoré vypracuje návrh na poskytnutie investičnej pomoci, ktorý zašle na vyjadrenie poskytovateľom investičnej pomoci. Na základe ich súhlasných stanovísk ministerstvo vypracuje ponuku investičnej pomoci, na základe ktorej môže žiadateľ požiadať ministerstvo o poskytnutie investičnej pomoci.

Maximálnu intenzitu investičnej pomoci v jednotlivých regiónoch Slovenskej republiky ustanovuje **nariadenie vlády SR č. 145/2008 Z. z.**

Vzor formulára na získanie investičnej pomoci ustanovuje **vyhláška MH SR č. 342/2008 Z. z.**

Novelou zákona o investičnej pomoci (publikovaná pod. č. **56/2009 Z. z.**) boli prijaté protikrízové opatrenia týkajúce sa prioritne zvýhodnenia podmienok na poskytnutie investičných stimulov pre širší okruh podnikateľov, ktoré prispejú k zvýšeniu možnosti počtu žiadateľov oprávnených požiadať o investičnú pomoc a zároveň k motivácii etablovať sa, investovať, rozširovať sa a zamestnávať na Slovensku:

- znížením minimálnej výšky investície na obstaranie dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku podporiť aj tzv. menšie projekty v oblasti priemyselnej výroby na polovicu,
- znížením minimálnej výšky investície na obstaranie dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku na projekty v oblasti podpory rozvoja cestovného ruchu na 9 960 000 eur, resp. na 4 980 000 eur,
- zníženie obstarania nových výrobných a technologických zariadení, ktoré sú určené na výrobné účely na hodnotu najmenej 40 % z celkovej hodnoty obstaraného dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku u odvetví priemyselnej výroby a na hodnotu najmenej 20 % v odvetví cestovného ruchu z celkovej hodnoty obstaraného dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku. Uvedené oparenie umožnia podporiť aj menej sofistikované investičné projekty, v ktorých je rozhodujúcim činiteľom pracovná sila.

Úprava zároveň umožní započítavanie nových strojných a technologických zariadení obstaraných od majetkovo a personálne prepojených spoločností do oprávnených nákladov za predpokladu, že budú obstarané za trhovú cenu (§ 20a).

Opatrenia nadobudli účinnosť **1. apríla 2009 a strácajú účinnosť 31. decembra 2010.**

Zákon č. 185/2009 Z. z. . o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Nový zákon stanovuje pravidlá a postupy pre poskytovanie stimulov pre výskum a vývoj vykonávaný podnikateľmi zo všetkých odvetví národného hospodárstva Slovenskej republiky tak, aby podnikatelia boli motivovaní vo väčšej miere zakladať svoj rozvoj a podnikateľské zámery na výsledkoch výskumu a vývoja.

„Stimulom“ sa označuje poskytnutie dvoch podporných nástrojov pre výskum a vývoj vykonávaný podnikateľom, a to dotácie zo štátneho rozpočtu a úľavy na dani z príjmu.

Zákon takto vytvorí priaznivé podmienky pre zvyšovanie celkových výdavkov na výskum a vývoj o finančné prostriedky, ktoré podnikatelia budú vynakladať z vlastných zdrojov pri spolufinancovaní získaných stimulov. Zároveň budú vytvorené podmienky aj pre zvýšenie zapájania sa mikropodnikateľov, malých, stredných a veľkých podnikateľov do výskumu a vývoja a do plnenia cieľov Dlhodobého zámeru štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015 a cieľov Lisabonskej stratégie.

Účinnosť: od 1. 8. 2009, článok II od 1. 1. 2010

Zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže

v znení neskorších predpisov

Zákon garantuje ochranu hospodárskej súťaže na trhoch výrobkov, výkonov, prác a služieb pred jej obmedzovaním, ako aj vytváranie podmienok na jej ďalší rozvoj s cieľom podporiť hospodársky rozvoj v prospech spotrebiteľov. Vztahuje sa na podnikateľov, iné fyzické osoby a právnické osoby, ich združenia a združenia týchto združení (ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku), ako aj orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, orgány územnej samosprávy pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgány záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy. Nevzťahuje na prípady obmedzovania súťaže, ktorých posudzovanie patrí do pôsobnosti iného orgánu, ktorý zabezpečuje ochranu súťaže podľa osobitného predpisu (napr. zákon o regulácii v sieťových odvetviach, zákon o telekomunikáciách).

Zákon č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník

v znení neskorších predpisov

Novela zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník, publikovaná pod č. 526/2002 Z. z., vytvorila právny a inštitucionálny rámec pre záložné právo, ktorý vedie k rozšíreniu možností financovania podnikateľských aktivít, najmä v sektoroch malého a stredného podnikania. Záloh je v novele zákona definovaný ako vec, právo alebo iná majetková hodnota, ktorá je vyhradená pre záložného veriteľa. Postavenie záložného veriteľa nie je možné oslabiť následným prednostným záložným právom. Veriteľ, ktorý svoju pohľadávku zabezpečuje záložným právom, získava istotu, že v prípade nesplnenia pohľadávky zo strany dlžníka bude mať možnosť uspokojiť sa zo zálohu. Preto poskytuje napr. úver lacnejšie ako v prípade nezabezpečenej pohľadávky. Veriteľovi sa v prípade, že dlžník nesplní svoju pohľadávku včas a riadne, ponecháva možnosť uspokojiť sa z výťažku predmetu zálohu. Istota veriteľa nielen pozitívne ovplyvňuje veriteľa v jeho rozhodovaní o poskytnutí úveru, ale aj umožňuje poskytovať úver lacnejšie než v prípade nezabezpečenej pohľadávky.

Právna úprava záložného práva, ktorá umožňuje dlžníkovi užívať a vytvárať príjmy z majetku, ktorý je predmetom záložného práva, prináša prospech do tých oblastí hospodárstva, ktoré sú najviac závislé na úveroch.

Notársky centrálny register záložných práv, ktorý bol zavedený v súvislosti s touto novelou Občianskeho zákonníka, má len informatívnu povahu. Register plní len funkciu publicity, t. j. výpisom z neho nie je zistiť, že na určitom zálohu nie je zriadené záložné právo, neosvedčuje však záložné právo v registri zapísané napr. tak ako je to v prípade zápisov v katastri nehnuteľností. Register je nevyhnutný pre stanovenie priority vzniku záložného práva, keďže poradie záložných práv zapísaných v registri je rozhodujúce pre uspokojenie záložných práv.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok)

v znení neskorších predpisov

Od 1. januára 2005 nadobudlo účinnosť ustanovenie § 73k zákona č. 357/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, na základe ktorého funguje **Notársky centrálny register listín**, ktorý prevádzkuje Notárska komora, a ktorý zjednodušuje podnikateľom, ale aj ostatným ľuďom komunikáciu s úradmi, inými inštitúciami, či podnikateľmi. Elektronický archív umožňuje firmám zaregistrovať si dôležitú listinu na jednom notárskom úrade a získať jej osvedčený odpis kedykoľvek na ktoromkoľvek notárskom úrade aj bez predloženia originálu (§ 73k).

Nesporným kladom tohto registra, ktorý uvítali hlavne účastníci verejných súťaží, ktorí musia predložiť viacero listín potvrdených notárom (výpis z obchodného registra, výpis z registra trestov štatutára, účtovnú súvahu, výkaz ziskov a strát či rôzne diplomy o vzdelaní členov pracovného tímu a referencie od zákazníkov), je však šetrenie financií. Hoci prvotná investícia na zaregistrovanie všetkých potrebných dokumentov do elektronického archívu je síce vyššia, pri ďalšej komunikácii však môže podnikateľ ušetriť.

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Z výdavkov štátneho rozpočtu možno v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok poskytovať dotácie právnickým osobám a fyzickým osobám. Dotácie vo svojej vecnej pôsobnosti môže poskytovať správca kapitoly, orgán štátnej správy, ktorý je svojimi príjmami a výdavkami zapojený na rozpočet správcu kapitoly, alebo ak tak ustanovia osobitné zákony, iná rozpočtová organizácia. Dotácie sa poskytujú len na základe osobitného zákona v rozsahu, spôsobom a za podmienok ním ustanovených alebo ustanovených podrobnejšie iným všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným na jeho vykonanie. Dotácie právnickým a fyzickým osobám sa poskytujú na základe žiadosti (§ 8a ods. 1, 3)

Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov

v znení neskorších predpisov

Príjmy, ktoré sa nezdaňujú a príjmy oslobodené od dane

1. Predmetom dane z príjmov

a/ fyzických osôb nie je podiel na zisku (dividenda) vyplácaný zo zisku obchodnej spoločnosti alebo družstva, určeného na rozdelenie osobám, ktoré sa podieľajú na ich základnom imaní alebo členom štatutárneho a dozorného orgánu tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva, aj keď sú zamestnancami tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva, vyrovnaní podiel, podiel na likvidačnom zostatku obchodnej spoločnosti alebo družstva a podiel na výsledku podnikania vyplácaný tichému spoločníkovi okrem podielu na výsledku podnikania vyplácaného tichému spoločníkovi verejnej obchodnej spoločnosti, podielu na zisku spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti (v.o.s.) a komplementára komanditnej spoločnosti (k.s.) a okrem podielu spoločníka v.o.s. a komplementára k.s. na likvidačnom zostatku pri likvidácii spoločnosti a vyrovnaného podielu pri zániku účasti spoločníka vo v.o.s. alebo pri zániku účasti komplementára v k.s. ; za obchodnú spoločnosť alebo družstvo sa považuje aj obdobná obchodná spoločnosť alebo družstvo so sídlom v zahraničí, (§ 3, ods. 2, písm. c/),

b/ právnických osôb nie je podiel na zisku, vyrovnaní podiel, podiel na likvidačnom zostatku alebo podiel na výsledku podnikania, ak nie sú predmetom dane podľa § 3 ods. 2 písm. c) a sú vyplácané právnickej osobe, (§ 12, ods. 7, písm. c/).

2. Od dane oslobodené sú najmä:

a/ príjmy z prenájmu a príjmy z príležitostných činností vrátane príjmov z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a z príležitostného prenájmu hnutelných vecí, ak nejde o príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou, ak úhrn týchto príjmov nepresiahne v zdaňovacom období päťnásobok sumy životného minima platného k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia; ak takto vymedzené príjmy presiahnu päťnásobok sumy platného životného minima, do základu dane sa zahrnú len príjmy nad takto ustanovenú sumu; výdavky k príjmom zahrňovaným do základu dane sa zistia rovnakým pomerom, ako je pomer príjmov zahrňovaných do základu dane k celkovým príjmom (§ 9 ods. 1 písm. h/),

b/ príjmy z prevodu opcií, z prevodu cenných papierov, z prevodu účasti (podielu) na spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditnej spoločnosti alebo z prevodu členských práv družstva, ak nejde o príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou, ak úhrn týchto príjmov znížený o výdavok podľa § 8 ods. 5 a 7 nepresiahne v zdaňovacom období päťnásobok sumy platného životného minima; ak takto vymedzený rozdiel medzi úhrnom príjmov a úhrnom výdavkov presiahne päťnásobok sumy platného životného minima, do základu dane sa zahrnie len rozdiel nad takto ustanovenú sumu (§ 9 ods. 1 písm. j/),

c/ plnenia poskytované fyzickým osobám v rámci aktívnej politiky trhu práce okrem platieb prijatých v súvislosti s výkonom činností, z ktorých plynú príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu (§ 9 ods. 2 písm. d/),

d/ príjem z predaja podielového listu do výšky aktuálnej ceny podielového listu platnej v deň jeho predaja, okrem predaja podielového listu osobe so sídlom alebo s bydliskom v zahraničí (§ 9 ods. 2 písm. p/),

e/ zamestnanecká prémie podľa § 32a (§ 9 ods. 2 písm. t/),

f/ členské príspevky podľa stanov, štatútu, zriaďovacích listín alebo zakladateľských listín prijaté záujmovými združeniami právnických osôb, profesijnými komorami, občianskymi združeniami vrátane odborových organizácií, politickými stranami a politickými hnutiami (§ 13, ods. 2 písm. b/),

g/ úhrady za výkon správy bytov vo vlastníctve bytových družstiev spravovaných týmito bytovými družstvami a za výkon správy bytov spoločenstvami vlastníkov bytov (§ 13, ods. 2, písm. d/),

h/ úroky a iné výnosy z poskytnutých úverov a pôžičiek, z výnosov podielových listov, dlhopisov, vkladových a depozitných certifikátov, pokladničných poukázok vkladových listov a iných cenných papierov a vkladov postavených im na roveň plynúce zo zdroja na území SR právnickej osobe, ktorá je daňovníkom členského štátu EÚ a ktorá je aj konečným príjemcom týchto príjmov alebo stálej prevádzkarni tejto právnickej osoby umiestnenej na území iného členského štátu Európskej únie, ak je konečným príjemcom týchto príjmov, od právnickej osoby, ktorá má na území SR sídlo alebo miesto skutočného vedenia, alebo od stálej prevádzkarne právnickej osoby, ktorá je daňovníkom členského štátu Európskej únie, ak ide o prepojené či združené osoby s 25 % podielom na základnom imaní (§ 13, ods. 2 písm. f/),

i/ odplaty za poskytnutie práva na použitie alebo za použitie predmetu priemyselného vlastníctva, počítačových programov (softvér), návrhov alebo modelov, plánov, výrobnotechnických a iných hospodársky využiteľných poznatkov (know-how) plynúce zo zdroja na území SR právnickej osobe, ktorá je daňovníkom členského štátu EÚ a ktorá je aj konečným príjemcom týchto príjmov alebo stálej prevádzkarni tejto právnickej osoby umiestnenej na území iného členského štátu Európskej únie, ak je konečným príjemcom týchto príjmov, od právnickej osoby, ktorá má na území SR sídlo alebo miesto skutočného vedenia alebo od stálej prevádzkarne právnickej osoby, ktorá je daňovníkom členského štátu Európskej únie, za podmienok uvedených v zákone (§ 13, ods. 2 písm. h/).

Zníženie základu dane

Príspevky daňovníka na doplnkové dôchodkové sporenie, finančné prostriedky vynaložené daňovníkom na účelové sporenie a poisťné vynaložené daňovníkom na životné poistenie je možné odpočítavať od základu dane vo výške preukázateľne zaplatenej v zdaňovacom období, v úhrne najviac do výšky 398,33 eur (12 000 Sk) (§ 11 ods. 9).

Zriaďovacie výdavky

Daňovník (fyzická osoba) s príjmami z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu môže zahrnúť do základu dane, počnúc zdaňovacím obdobím, v ktorom začal túto činnosť vykonávať, výdavky vynaložené na zásoby a iné nevyhnutne vynaložené výdavky spojené so začatím činnosti vynaložené v kalendárnom roku, ktorý predchádzal roku, v ktorom začal túto činnosť vykonávať (§ 4 ods.

4).

Paušálne výdavky

1. Ak daňovník, ktorý nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty, alebo daňovník, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty len časť zdaňovacieho obdobia, neuplatní preukázateľné daňové výdavky, môže uplatniť výdavky vo výške 40 % z úhrnu príjmov z podnikania (príjmy z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva; príjmy zo živnosti; príjmy z podnikania vykonávaného podľa osobitných predpisov; príjmy spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti a komplementárov komanditnej spoločnosti) a príjmov z inej samostatnej zárobkovej činnosti (príjmy z použitia alebo z poskytnutia práv z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva vrátane autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom, a to vrátane príjmov z vydávania, rozmnožovania a rozširovania literárnych a iných diel na vlastné náklady; príjmy z činností, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním; príjmy znalcov a tlmočníkov; príjmy z činnosti sprostredkovateľov, ktoré nie sú živnosťou), okrem daňovníka, ktorý má z týchto príjmov len príjmy z vykonávania remeselných živností podľa zákona o živnostenskom podnikaní, ktorý môže uplatniť výdavky vo výške 60 %.

Ak daňovník s príjmami z prenájmu nehnuteľností nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty alebo je platiteľom dane z pridanej hodnoty len časť zdaňovacieho obdobia, neuplatní preukázateľné daňové výdavky, môže uplatniť výdavky vo výške 40 % z týchto príjmov. Ak daňovník uplatní výdavky podľa tohto odseku, v sumách výdavkov sú zahrnuté všetky daňové výdavky daňovníka okrem zaplateného poistného a príspevkov, ktoré je daňovník povinný platiť, ak toto poistné a príspevky neboli zahrnuté do základu dane v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach; toto poistné a príspevky si môže daňovník uplatniť vo výdavkoch v preukázanej výške.

Daňovník počas uplatňovania výdavkov týmto spôsobom je povinný viesť evidenciu o príjmoch v časovom slede, o zásobách a o pohľadávkach (§ 6 ods. 10).

2. Ak daňovník pri príjmoch z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva neuplatní výdavky preukázateľne vynaložené na dosiahnutie príjmu, môže uplatniť výdavky vo výške 25 % z týchto príjmov (§ 8 ods. 9).

Evidencia daňovníka

1. Ak daňovník (fyzická osoba) uplatňuje pri príjmoch z prenájmu nehnuteľností preukázateľne vynaložené daňové výdavky, vedie počas celého zdaňovacieho obdobia evidenciu o

- a/ príjmoch a daňových výdavkoch v časovom slede,
- b/ hmotnom majetku a nehmotnom majetku, ktorý možno odpisovať,
- c/ zásobách, pohľadávkach a záväzkoch (§ 6 ods. 11).

2. Daňovník vykonávajúci podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť podľa § 6 odsekov 1 a 2 zákona o dani z príjmov za podmienok, že túto činnosť vykonáva samostatne bez zamestnanca, dosiahol z tejto činnosti v bezprostredne predchádzajúcom zdaňovacom období príjmy (výnosy) nepresahujúce sumu 170 000 eur a uplatňuje pri týchto príjmoch (výnosoch) preukázateľné daňové výdavky, môže viesť počas celého zdaňovacieho obdobia daňovú evidenciu o

- a/ príjmoch a daňových výdavkoch v časovom slede vrátane prijatých a vydaných dokladov, ktoré spĺňajú náležitosti účtovných dokladov,
- b/ hmotnom majetku a nehmotnom majetku, využívaných na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť,
- c/ zásobách, pohľadávkach a záväzkoch (§ 6 ods. 14). (účinnosť od **1. marca 2009**)

Zrýchlené odpisovanie hmotného majetku

Pri zrýchlenom odpisovaní hmotného majetku sa odpisovým skupinám priradujú koeficienty pre zrýchlené odpisovanie (§ 28).

Odpočet daňovej straty

Od základu dane možno odpočítať daňovú stratu počas najviac piatich bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období, a to počnúc zdaňovacím obdobím bezprostredne nasledujúcim po zdaňovacom období, za ktoré bola táto daňová strata vykázaná. Ku dňu vstupu daňovníka do likvidácie, vyhlásenia konkurzu alebo povolenia vyrovnania nárok na odpočet daňovej straty odo dňa vstupu do likvidácie alebo dňa vyhlásenia konkurzu alebo povolenia vyrovnania zaniká. Ak je zdaňovacie obdobie kratšie ako rok, daňovník môže uplatniť celý ročný odpočet daňovej straty (§ 30 ods. 1).

Daňový bonus

Daňovník, ktorý v zdaňovacom období mal zdaniteľné príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo z prenájmu aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy (**od 1. januára 2009 je výška minimálnej mzdy 295,50 eur [8 900 Sk] za mesiac**) a vykázal základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo z prenájmu, môže si uplatniť daňový bonus **od 1. júla 2009 v sume 20 eur** (602,50 Sk) mesačne na každé vyživované dieťa žijúce v domácnosti s daňovníkom; prechodný pobyt dieťaťa mimo domácnosti nemá vplyv na uplatnenie tohto daňového bonusu. O sumu daňového bonusu sa znižuje daň. Ak suma dane vypočítaná za príslušné zdaňovacie obdobie je nižšia ako suma uplatňovaného daňového bonusu, daňovník, ktorý podáva daňové priznanie, požiada miestne príslušného správcu dane o vyplatenie sumy vo výške rozdielu medzi sumou daňového bonusu a sumou dane vypočítanou za príslušné zdaňovacie obdobie (§ 33 ods. 1, 6).

Preddavky na daň

Preddavky na daň neplatí:

a/ fyzická osoba

- daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť nepresiahla 1 659,70 eur (50 000 Sk),
- daňovník, ak skončil podnikanie, inú samostatnú zárobkovú činnosť, prenájom (§ 17 ods. 9) a výkon závislej činnosti a poberanie príjmov (§ 5), z ktorých sa platia preddavky na daň, a to od platby preddavku, ktorá je splatná po dni, v ktorom došlo k zmene rozhodujúcich skutočností,
- daňovník, ktorý poberal v predchádzajúcom zdaňovacom období len príjmy z kapitálového majetku (§ 7) alebo ostatné príjmy (§ 8), alebo z ktorých sa daň vyberá zrážkou (§ 43) alebo príjmy zo závislej činnosti, ktoré sú zdaňované podľa § 35, pričom môže ísť aj o kombináciu takýchto príjmov,
- daňovník, ktorého základ dane tvorí súčet čiastkových základov dane a jedným z nich je aj čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti, ak tento čiastkový základ dane tvorí viac ako 50 % z celkového základu dane. Ak čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti tvorí 50 % a menej, preddavky na daň sa platia v polovičnej výške (§ 34 ods. 1, 8, 9, 10);

b/ právnická osoba (pokiaľ správca dane neurčí platenie preddavkov rozhodnutím podľa § 42 ods. 11):

- daňovník, ktorého daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie nepresiahla 1 659,70 eur (50 000 Sk) (§ 42 ods. 3 písm. a/),
- daňovník v likvidácii alebo v konkurze v zdaňovacom období podľa § 41 ods. 4 a 6 (§ 42 ods. 3 písm. b/),
- daňovník, ktorý vznikol počas kalendárneho roka, a nevznikol zlúčením, splynutím alebo rozdelením (nový daňovník), neplatí preddavky na daň za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikol (§ 42 ods. 4),
- daňovník, ktorý podáva daňové priznanie prvýkrát, v zdaňovacom období, v ktorom má byť podané daňové priznanie, do lehoty na jeho podanie. Tento daňovník sumu preddavkov splatných do lehoty na podanie priznania vyrovná v lehote na podanie daňového priznania vo výške vypočítanej z dane uvedenej v daňovom priznaní (§ 42 ods. 8),
- daňovník, ktorého zaplatené preddavky na daň od začiatku zdaňovacieho obdobia do lehoty na podanie daňového priznania (od 1.1. do 31.3.) sú vyššie, ako vyplývajú z výpočtu podľa daňového priznania, v ktorom je uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Zaplatené preddavky sa použijú buď na budúce preddavky alebo sa na základe žiadosti daňovníka vrátia (§ 42 ods. 9).

Zamedzenie dvojitého zdanenia

1. Ak plynú daňovníkovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou príjmy zo štátu, s ktorým Slovenská republika má uzavretú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, postupuje sa pri zamedzení dvojitého zdanenia podľa tejto zmluvy. Ak sa podľa zmluvy uplatňuje metóda zápočtu dane, daň zaplatená v druhom zmluvnom štáte sa započíta na úhradu dane podľa tohto zákona najviac sumou, ktorá môže byť v druhom zmluvnom štáte vyberaná v súlade s touto zmluvou, pričom zápočet dane sa vykoná najviac v sume dane pripadajúcej na príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí. Ak sa podľa zmluvy uplatňuje metóda vyňatia príjmov, základom dane z príjmov podliehajúcich zdaneniu v zahraničí na účely vyňatia príjmov je základ dane vyčíslený podľa § 5 ods. 8 alebo rozdiel medzi zdaniteľnými príjmami zo zdrojov v zahraničí a daňovými výdavkami vyčíslený podľa § 17 ods. 14. Metóda vyňatia príjmov sa uplatní, ak daňovníkovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou plynú príjmy zo závislej činnosti

a/ za prácu vykonávanú pre ES a ich orgány, ktoré boli preukázateľne zdanené v prospech všeobecného rozpočtu EÚ alebo

b/ zo zdrojov v zahraničí, zo štátu, s ktorým SR nemá uzavretú zmluvu a tieto príjmy boli v zahraničí preukázateľne zdanené (§ 45 ods. 1, 3).

2. Ak daňovníkovi, ktorý je fyzickou osobou s neobmedzenou daňovou povinnosťou, fyzická osoba alebo právnická osoba vrátane stálej prevádzkarne, vyplatila, poukázala alebo pripísala úrokový príjem v štátoch a závislých územiach podľa prílohy č. 3 a preukázateľne zrazila daň z tohto úrokového príjmu v súlade s právnym aktom ES upravujúcim zdaňovanie príjmov fyzických osôb z úspor v podobe výplat úrokov, započíta sa táto daň na úhradu dane do výšky, v ktorej môže byť zrazená podľa tohto zákona. Ak takto zrazená daň fyzickou osobou alebo právnickou osobou vrátane stálej prevádzkarne z úrokového príjmu je vyššia ako celková daňová povinnosť daňovníka, rozdiel sa považuje za daňový preplatok. Ak bola daňovníkovi súčasne zrazená z úrokového príjmu plynúceho zo zdrojov v zahraničí aj daň podľa zmluvy alebo daňovej legislatívy štátu, v ktorom je zdroj tohto príjmu, postupuje v tomto prípade pri zamedzení dvojitého zdanenia podľa odsekov 1 až 3 (§ 45 ods. 4).

Štáty, s ktorými SR uzavrela zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, sú uvedené v prílohe 1.

Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania

Na žiadosť daňovníka môže správca dane najviac o tri mesiace predĺžiť lehotu na podanie daňového priznania alebo hlásenia, ak ide o žiadosť daňovníka podanú najneskôr 15 dní pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania. Ak súčasťou príjmov uvedených v daňovom priznaní sú príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí, môže správca dane lehotu na podanie daňového priznania predĺžiť najviac o šesť mesiacov, ak ide o žiadosť daňovníka podanú najneskôr 15 dní pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania (§ 49 ods. 3).

Úľava na dani pre príjemcov investičnej pomoci

1. Daňovník, ktorému bolo vydané rozhodnutie o schválení investičnej pomoci obsahujúce úľavu na dani podľa zákona č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o investičnej pomoci“), môže si uplatniť nárok na úľavu na dani do výšky podľa odseku 2, ak súčasne spĺňa podmienky stanovené zákonom o investičnej pomoci a osobitné podmienky podľa odseku 3.

2. Daňovník si môže uplatniť nárok na úľavu na dani do výšky dane pripadajúcej na pomernú časť základu dane. Pomerná časť základu dane sa vypočíta tak, že základ dane sa vynásobí koeficientom, ktorý sa vypočíta ako podiel

a) oprávnených nákladov (§ 8 zákona č. 561/2007 Z. z.), na ktoré bola poskytnutá investičná pomoc podľa zákona o investičnej pomoci, najviac však do úhrnnej výšky obstarávacej ceny dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku tejto investície obstaraného po vydaní písomného potvrdenia žiadateľovi, že investičný zámer spĺňa podmienky na poskytnutie investičnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 561/2007 Z. z.) do konca príslušného zdaňovacieho obdobia, za ktoré sa uplatňuje nárok na úľavu na dani, a

b) súčtu hodnoty vlastného imania daňovníka vykázaného v účtovnej závierke za zdaňovacie obdobie, v ktorom bolo vydané písomné potvrdenie podľa osobitného predpisu (§ 11 ods. 1 zákona č. 561/2007 Z. z.) a oprávnených nákladov uvedených v písmene a).

3. Osobitnými podmienkami podľa odseku 1 sú:
- a) daňovník počas zdaňovacích období, za ktoré si uplatňuje úľavu na dani, využije všetky ustanovenia tohto zákona znižujúce základ dane, na ktoré mu vzniká nárok, a to najmä uplatnením
 - 1. odpisov podľa § 22 až 29; v období uplatňovania úľavy na dani nie je možné prerušiť odpisovanie hmotného majetku podľa § 22 ods. 9,
 - 2. opravných položiek a rezerv podľa § 20,
 - b) daňovník je povinný počas zdaňovacích období, za ktoré si uplatňuje úľavu na dani, odpočítat' od základu dane daňovú stratu alebo časť daňovej straty, o ktorú v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach neznižoval základ dane, a to vo výške základu dane; ak je základ dane vyšší ako výška daňovej straty, o ktorú sa v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach neznižoval základ dane, zníži sa základ dane o výšku tejto straty,
 - c) daňovník nemôže uplatniť úľavu na dani podľa odseku 4 pri zrušení bez likvidácie, pri vstupe do likvidácie, pri vyhlásení konkurzu alebo pri zrušení alebo pozastavení podnikateľskej činnosti,
 - d) daňovník je povinný pri vyčíslení základu dane vo vzájomnom obchodnom vzťahu so závislou osobou postupovať podľa § 18 a dodržiavať princíp nezávislého vzťahu.
4. Nárok na úľavu na dani podľa odseku 1 si daňovník môže uplatniť najviac na päť bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období, pričom prvým zdaňovacím obdobím, za ktoré si možno úľavu na dani uplatniť, je zdaňovacie obdobie, v ktorom bolo daňovníkovi vydané rozhodnutie o schválení investičnej pomoci a daňovník splnil podmienky stanovené zákonom o investičnej pomoci a osobitné podmienky podľa odseku 3, najneskôr však zdaňovacie obdobie, v ktorom uplynuli tri roky od vydania rozhodnutia vydaného podľa zákona o investičnej pomoci.
5. Nárok na úľavu na dani si daňovník môže uplatniť najviac do výšky, ktorá v priebehu zdaňovacích období, za ktoré sa uplatňuje úľava na dani, v úhrne nepresiahne hodnotu uvedenú pre tento druh investičnej pomoci v rozhodnutí o schválení investičnej pomoci vydanom podľa zákona o investičnej pomoci (§ 30a).

Úľava na dani pre prijímateľa stimulov

1. Daňovník, ktorému bolo vydané rozhodnutie o schválení poskytnutia stimulov podľa zákona č. 185/2009 Z. z. o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov si môže uplatniť nárok na úľavu na dani podľa odseku 2 jednotlivo za každé zdaňovacie obdobie počas celého obdobia, na ktoré bolo toto rozhodnutie vydané, najviac však do výšky nákladov vykázaných v účtovnej závierke daňovníka hradených z jeho vlastných prostriedkov na účel podľa zákona č. 185/2009 Z. z., ak daňovník súčasne spĺňa podmienky podľa zákona č. 185/2009 Z. z. a osobitné podmienky podľa odseku 3.
2. Daňovník si môže uplatniť nárok na úľavu na dani do výšky dane pripadajúcej na pomernú časť základu dane. Pomerná časť základu dane sa vypočíta tak, že základ dane sa vynásobí koeficientom, ktorý sa vypočíta ako podiel
- a) nákladov vykázaných v účtovnej závierke daňovníka hradených z jeho vlastných prostriedkov na účel podľa zákona č. 185/2009 Z. z. za príslušné zdaňovacie obdobie, v ktorom si uplatňuje nárok na úľavu na dani a
 - b) súčtu nákladov podľa písmena a) a dotácie poskytnutej na základe rozhodnutia o schválení poskytnutia stimulov podľa zákona č. 185/2009 Z. z. vo výške podľa odseku 3 písm. e) za príslušné zdaňovacie obdobie, v ktorom si uplatňuje nárok na úľavu na dani.
3. Osobitnými podmienkami podľa odseku 1 sú:
- a) daňovník počas zdaňovacích období, za ktoré si uplatňuje úľavu na dani využije všetky ustanovenia tohto zákona znižujúce základ dane, na ktoré mu vzniká nárok, a to najmä uplatnením
 - 1. odpisov podľa § 22 až 29; v období uplatňovania úľavy na dani nie je možné prerušiť odpisovanie hmotného majetku podľa § 22 ods. 9,
 - 2. opravných položiek a rezerv podľa § 20,
 - b) daňovník je povinný počas zdaňovacích období, za ktoré si uplatňuje úľavu na dani, odpočítat' od základu dane daňovú stratu alebo časť daňovej straty, o ktorú v predchádzajúcich zdaňovacích

obdobíach neznižoval základ dane, a to vo výške základu dane; ak je základ dane vyšší ako výška daňovej straty, o ktorú sa v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach neznižoval základ dane, zníži sa základ dane o výšku tejto straty,

- c) daňovník nemôže uplatniť úľavu na dani podľa odseku 4 pri zrušení bez likvidácie, pri vstupe do likvidácie, pri vyhlásení konkurzu alebo pri zrušení alebo pozastavení podnikateľskej činnosti,
- d) daňovník je povinný pri vyčíslení základu dane vo vzájomnom obchodnom vzťahu so závislou osobou postupovať podľa § 18 a dodržiavať princíp nezávislého vzťahu,
- e) dotácia poskytnutá na základe rozhodnutia o schválení poskytnutia stimulov podľa zákona č. 185/2009 Z. z. sa zahrnie do koeficientu na účely výpočtu pomernej časti základu dane podľa odseku 2
 - 1. rovnomerne počas doby čerpania daňovej úľavy, ak sa poskytuje na obstaranie odpisovaného hmotného majetku a nehmotného majetku a
 - 2. vo vecnej a časovej súvislosti so záúčtovaním nákladov podľa osobitného predpisu,¹⁾ ak sa poskytuje na prevádzkové náklady.

4. Nárok na úľavu na dani podľa odseku 1 si daňovník môže uplatniť najviac na tri bezprostredne po sebe nasledujúce zdaňovacie obdobia, pričom prvým zdaňovacím obdobím, za ktoré si možno úľavu na dani uplatniť je zdaňovacie obdobie, v ktorom bolo daňovníkovi vydané rozhodnutie o schválení poskytnutia stimulov a daňovník splnil podmienky ustanovené zákonom č. 185/2009 Z. z. a osobitné podmienky podľa odseku 3, najneskôr však zdaňovacie obdobie, v ktorom uplynuli tri roky od vydania rozhodnutia o schválení poskytnutia stimulov podľa § 7 ods. 7, 8 a 10 zákona č. 185/2009 Z. z.

5. Nárok na úľavu na dani si daňovník môže uplatniť najviac do výšky, ktorá v priebehu zdaňovacích období, za ktoré sa uplatňuje úľava na dani, v úhrne nepresiahne hodnotu uvedenú v rozhodnutí o schválení poskytnutia stimulov podľa § 7 ods. 7, 8 a 10 zákona č. 185/2009 Z. z.

6. Výška úľavy na dani sa nemení, ak je daňovníkovi dodatočne vyrubená alebo ak je daňovníkom v dodatočnom daňovom priznaní uvedená vyššia daňová povinnosť, ako bola uvedená v daňovom priznaní.

7. Výška nevyčerpanej hodnoty stimulov formou úľavy na dani sa nemení, ak bola daňovníkovi vyrubená alebo ak je daňovníkom v dodatočnom daňovom priznaní uvedená nižšia daňová povinnosť, ako bola uvedená v daňovom priznaní.

8. Ak daňovník nedodrží niektorú zo všeobecných podmienok ustanovených zákonom č. 185/2009 Z. z. alebo niektorú z osobitných podmienok uvedených v odseku 3 okrem podmienky uvedenej v odseku 3 písm. a) a b), nárok na úľavu na dani podľa odseku 1 zaniká a daňovník je povinný podať dodatočné daňové priznanie za všetky zdaňovacie obdobia, v ktorých úľavu na dani uplatnil. Daň, na ktorú bola uplatnená úľava na dani a ktorá bola priznaná v dodatočnom daňovom priznaní, je splatná do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo podané dodatočné daňové priznanie.

9. Ak daňovník nedodrží podmienku uvedenú v odseku 3 písm. a) alebo b), stráca nárok na úľavu na dani v príslušnom zdaňovacom období a je povinný podať dodatočné daňové priznanie za každé zdaňovacie obdobie, v ktorom podmienku nedodržel. Daň priznaná v dodatočnom daňovom priznaní je splatná v lehote podľa odseku 8.“

(§ 30b)

Účinnosť: od 1. 1. 2010

Zákon č. 199/2004 Z. z., Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Započítanie pohľadávok

Ak má colný úrad colnú pohľadávku voči dlžníkovi a dlžník má zároveň pohľadávku voči štátnej rozpočtovej organizácii, možno tieto pohľadávky vzájomne započítať. Započítaním takéto pohľadávky zaniknú vo výške, v ktorej sa kryjú, a to dňom doručenia potvrdenia colného riaditeľstva o započítaní

dlžníkovi. Započítať možno len splatné nepremlčané pohľadávky, ak výška pohľadávky v jednotlivom prípade presiahne 331,94 eur (10 000 Sk). Úkonom dlžníka smerujúcim k započítaniu pohľadávok je žiadosť o započítanie. Žiadosť podáva dlžník na príslušnom colnom úrade a musí obsahovať:

- a/ obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo dlžníka, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu,
- b/ identifikáciu pohľadávky dlžníka voči štátnej rozpočtovej organizácii, ktorú možno započítať, s uvedením jej výšky, právneho dôvodu vzniku a s uvedením príslušného správcu tohto záväzku,
- c/ identifikáciu colnej pohľadávky s uvedením colného úradu, ktorý vykonal zápis do účtovnej evidencie, a číslo rozhodnutia, ktorým bol colný dlh vymieraný,
- d/ vyhlásenie dlžníka, že žiada o započítanie pohľadávok uvedených v písmenách b) a c),
- e/ dátum a podpis dlžníka.

Po overení a potvrdení údajov príslušným správcom záväzku colné riaditeľstvo vydá potvrdenie o započítaní, ktoré doručí dlžníkovi, štátnej rozpočtovej organizácii a príslušnému colnému úradu (§ 88).

Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

v znení neskorších predpisov

A. Daň z nehnuteľností

1. Od dane sú oslobodené najmä:

- a/ pozemky, stavby, byty a nebytové priestory vo vlastníctve obce, ktorá je správcom dane,
- b/ pozemky a stavby, alebo ich časti slúžiace na vzdelávanie, alebo na vedeckovýskumné účely, na vykonávanie náboženských obrádov, vo vlastníctve verejných vysokých škôl, alebo vo vlastníctve štátu, v užívaní štátnych vysokých škôl, vo vlastníctve štátu v správe Slovenskej akadémie vied, alebo vo vlastníctve cirkví a náboženských spoločností registrovaných štátom, ako aj pozemky a stavby alebo ich časti slúžiace stredným školám, učilištiam, strediskám praktického vyučovania a školským zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávnych krajov alebo školám a školským zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti krajských školských úradov, pozemky, stavby a nebytové priestory vo vlastníctve Slovenského Červeného kríža).

2. Správca dane (obec, na ktorej území sa nehnuteľnosť nachádza) môže všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo jej jednotlivé časti ustanoviť zníženie dane alebo oslobodiť od

1/ dane z pozemkov

- a/ pozemky vo vlastníctve právnických osôb, ktoré nie sú založené alebo zriadené na podnikanie,
- b/ pozemky okrem pozemkov v zastavanej časti obce, na ktorých vykonávajú samostatne hospodáriaci roľníci poľnohospodársku výrobu ako svoju hlavnú činnosť (§ 17 ods. 2);

2/ dane zo stavieb alebo od dane z bytov

- a/ stavby alebo byty vo vlastníctve právnických osôb, ktoré nie sú založené alebo zriadené na podnikanie,

b/ stavby alebo byty slúžiace školám, školským zariadeniam a zdravotníckym zariadeniam, zariadeniam na pracovnú rehabilitáciu a rekvalifikáciu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, stavby užívané na účely sociálnej pomoci a múzeá, galérie, knižnice, divadlá, kiná, amfiteátre, výstavné siene, osvetové zariadenia,

c/ stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie, stavby pre vodné hospodárstvo okrem stavieb na skladovanie inej ako vlastnej pôdohospodárskej produkcie a stavieb na administratívu (§ 17 ods. 3).

3. Správca dane môže všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia určiť platenie dane z nehnuteľností v splátkach (§ 21 ods. 2).

B. Daň z motorových vozidiel

1. Oslobodenie od dane

1/ Od dane z motorových vozidiel je oslobodené vozidlo

a) v dokladoch ktorého je ako držiteľ vozidla zapísaný vyšší územný celok, do rozpočtu ktorého plynie daň z motorových vozidiel,

b) diplomatických misií a konzulárnych úradov, ak je zaručená vzájomnosť (§ 86 ods. 1).

2/ Vyšší územný celok môže vo všeobecne záväznom nariadení podľa miestnych podmienok znížiť daň na vozidlo alebo oslobodiť od dane vozidlo používané

a) ako vozidlo záchrannej zdravotnej služby, vozidlo banskej záchrannej služby, vozidlo horskej záchrannej služby, vozidlo leteckej záchrannej služby a vozidlo požiarnej ochrany,

b) ako vozidlo pravidelnej autobusovej dopravy v rozsahu výkonu vo verejnom záujme,

c) ako vozidlo používané výhradne v poľnohospodárskej výrobe a v lesnej výrobe,

d) na podnikanie, ktoré spĺňa limity úrovne EURO 3, EURO 4 alebo EURO 5.

Pri súbehu zníženia dane sa uplatní zníženie dane výhodnejšie pre daňovníka. Zníženie dane a oslobodenie od dane uplatňuje daňovník v daňovom priznaní (§ 86 ods. 2, 3, 4, 5).

2. Zníženie dane

Za vozidlo, ktoré sa použilo v zdaňovacom období najmenej 60-krát v rámci kombinovanej dopravy, daňovník uplatní zníženie dane vo výške 50 % podaním daňového priznania (§ 93 ods. 1).

Zákon SNR č. 511/1992 Z. z. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Od januára 2005 je umožnené daňovým subjektom posilať daňové priznania a iné daňové dokumenty cez internet, a to aj bez zaručeného elektronického podpisu. Na to je potrebné zaregistrovať sa na stránke Daňového riaditeľstva, s prideleným identifikačným číslom sa prihlásiť na daňovom úrade v mieste trvalého bydliska a uzatvoriť s úradom zmluvu. Následne už nie je potrebné takto doručené dokumenty doručovať aj v papierovej forme (§ 20 ods. 8).

Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

- ak je samostatne zárobkovo činná osoba osobou so zdravotným postihnutím, sadzba poistného na zdravotné poistenie je nižšia - 7 % z vymeriavacieho základu (§ 12 ods. 1 písm. c/),
- zamestnávateľ, ktorý zamestnáva osoby so zdravotným postihnutím, sadzba poistného na zdravotné poistenie je za tieto osoby nižšia - 5 % z vymeriavacieho základu (§ 12 ods. 1 písm. d/),
- do vymeriavacieho základu SZČO sa nezapočítavajú príjmy zdanené zrážkovou daňou a ani príjmy z prenájmov (§ 13 ods. 6),
- SZČO, ktorá začína vykonávať podnikateľskú činnosť v súbehu so zamestnaním, s poberaním dôchodku, s denným štúdiom alebo s externým štúdiom do 26 rokov jej veku, v období od začatia podnikania do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka nie je povinná preddavky odvádzať. Odvodová povinnosť nej nastane až od 1. júla nasledujúceho roka za podmienky, že výška preddavkov jej z ročného zúčtovania

poistného za predchádzajúci kalendárny rok vyšla v čiastke aspoň 3 eurá (91 Sk). Ak výška preddavkov vyšla v nižšej čiastke ako je 3 eurá (91 Sk), preddavky naďalej neodvádza,

- preddavok na poistné neodvádza SZČO, ak jeho výška nedosahuje najmenej 3 eur (91 Sk) (§ 16 ods. 9),
- poistné neplatí študent, poberateľ starobného dôchodku, dôchodku z cudziny, osoba, ktorá poberá rodičovský príspevok, osoba, ktorá dosiahla dôchodkový vek a ktorej nevznikol nárok na dôchodok, osoba, ktorá je invalidná a nevznikol jej nárok na invalidný dôchodok, vojak na ZVS a osoba na civilnej službe, zahraničný študent na zabezpečenie záväzkov z medzinárodných zmlúv, ktorými je SR viazaná, fyzická osoba, ktorá sa osobne celodenne a riadne stará o dieťa vo veku do šiestich rokov, fyzická osoba, ktorá poberá dávku v hmotnej núdzi alebo príspevok k dávke v hmotnej núdzi, fyzická osoba, ktorá je zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, študent doktorandského študijného programu v dennej forme štúdia, a to aj v prípade, ak
 - a/ je len **zamestnancom** a jej vymeriavací základ pripadajúci na obdobie zamestnania nepresahuje úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b),
 - b/ je len **samostatnej zárobkovo činnou osobou** a jej pomerná časť vymeriavacieho základu (podiel základu dane z príjmu fyzických osôb okrem vyňatých príjmov – t.j. príjmov z výkonu činnosti osobného asistenta, príjmov z prenájmu, príjmov, z ktorých sa vyberá daň zrážkou, okrem príjmu zo závislej činnosti, pri ktorom sa neuplatňujú nezdaniteľné časti základu dane a daňový bonus - dosiahnutý v rozhodujúcom období, ktorý nie je znížený o poistné na verejné zdravotné poistenie a 2,14) nepresahuje úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b),
 - c/ aj dochádza v rozhodujúcom období postupne alebo súčasne k súbehu skutočností podľa písmen a/ a b/ ak úhrn jej vymeriavacích základov podľa písmen a/ a b/ nepresahuje úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b) (§ 11 ods. 9),
- novelou zákona (282/2006 Z. z.) sa od 1. júna 2006 poistencom, ktorí sú povinní vykonať ročné zúčtovanie poistného za predchádzajúci kalendárny rok, vytvorila možnosť posilať ročné zúčtovanie poistného cez internet, a to aj bez zaručeného elektronického podpisu. Na to je potrebné písomne, na tlačive predpísanom ministerstvom zdravotníctva, oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni potrebné údaje na doručovanie a uzatvoriť s príslušnou zdravotnou poisťovňou zmluvu. Následne už nie je potrebné takto doručené dokumenty doručovať aj v papierovej forme (§ 19 ods. 22, 23).

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení

v znení neskorších predpisov

- **Samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO)** v roku, v ktorom začne/začala podnikáť, nevzniká povinnosť prihlásiť sa v Sociálnej poisťovni ani platiť poistné na sociálne poistenie. SZČO, ktorá začala/začne podnikáť iba v roku 2009, povinnosť platiť poistné na NP a DP môže vzniknúť od 1. júla 2010 (dovtedy sa SZČO môže prihlásiť na NP a DP dobrovoľne). Povinnosť platiť poistné na sociálne poistenia vzniká SZČO po dosiahnutí určitej hranice hrubého príjmu v predchádzajúcom období,
- sadzba poistného do rezervného fondu solidarity v období **od 1. apríla 2009 do 31. decembra 2010** je pre **povinne** dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 2 % z vymeriavacieho základu (§ 293bg) (účinnosť od 1. apríla 2009),
- **poistenie v nezamestnanosti** sa nevzťahuje na fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % (§ 19 ods. 3),
- poistné na **invalidné poistenie** neplatí poistenec, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku (§ 128 ods. 4),
- zamestnávateľ neplatí poistné na **invalidné poistenie** za zamestnanca, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku (§ 128 ods. 4),

- vymeriavací základ dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti je ňou určená suma. Táto nesmie byť nižšia ako je suma minimálnej mzdy (od 1. januára 2009 do 31. decembra 2009 je výška minimálnej mzdy **295,50 eur (8 900 Sk)** (§ 138 ods. 8, ods. 9),
- vymeriavací základ je mesačne najmenej
 - 75 % minimálnej mzdy, ak ide o zamestnanca, ktorý je poberateľom invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, a o mladistvého zamestnanca staršieho ako 16 rokov,
 - 50 % minimálnej mzdy, ak ide o zamestnanca, ktorý je poberateľom invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, ak ide o zamestnanca mladšieho ako 18 rokov, ktorý je invalidný, a ak ide o zamestnanca mladšieho ako 16 rokov,
 - suma príjmu zodpovedajúca kratšiemu pracovnému času zamestnanca, ktorý má dohodnutý pracovný pomer na kratší pracovný čas,
 - suma náhrady mzdy poskytnutá z dôvodu prekážok v práci na strane zamestnávateľa (§ 138 ods. 10),
- z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohoda o vykonaní práce, dohoda o pracovnej činnosti (účinnosť od 1. septembra 2007) a dohoda o brigádnickej práci študentov) platí **len zamestnávateľ** poistné na **úrazové poistenie** 0,8 % (do 31. decembra 2011) a na **garančné poistenie** 0,25 %,
- minimálna hranica neplatí na určenie vymeriavacieho základu zamestnávateľa na platenie poistného na **úrazové poistenie** a **garančné poistenie** za zamestnanca, ktorý vykonáva práce základe niektorej z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Vymeriavacím základom zamestnávateľa na platenie poistného na úrazové poistenie a na garančné poistenie je skutočná odmena zamestnanca a na jeho určenie sa nevzťahujú ustanovenia o minimálnej výške (§ 138 ods. 17),
- fyzická osoba alebo právnická osoba môže od 1. augusta 2006 organizačnej zložke Sociálnej poisťovne doručovať podanie aj elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu, ak o takomto postupe uzatvorí so Sociálnou poisťovňou písomnú dohodu. Dohoda obsahuje najmä náležitosti elektronického doručovania, spôsob overovania podania urobeného elektronickými prostriedkami a spôsob preukazovania doručenia. Na základe uvedeného doklady ako výpis z daňového priznania vrátane výpisu z opravného daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok, dodatočné daňové priznanie, doklad preukazujúci prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia, oznámenie zmeny mena, priezviska, trvalého pobytu a zrušenia povolenia na trvalý pobyt alebo povolenia na prechodný pobyt a tlačivo Registračný list fyzickej osoby odoslané elektronickou poštou, ak sú podpísané zaručeným elektronickým podpisom alebo urobené v súlade s dohodou so Sociálnou poisťovňou, netreba písomne potvrdzovať a doručovať aj v papierovej forme (§ 186 ods. 2, § 228 ods. 6, 8).

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce

v znení neskorších predpisov

Zákon č. 348/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa s účinnosťou **od 1. septembra 2007** opätovne do nášho právneho poriadku zaviedla možnosť uzatvárať **dohodu o pracovnej činnosti**. Na jej základe je možné pracovať najviac v rozsahu 10 hodín týždenne. Musí byť písomná, jej podstatnými obsahovými náležitosťami bude druh práce, odmena za prácu, pracovný čas a to, či sa uzatvára na dobu určitú resp. neurčitú. Vypovedať ju bude môcť ktorákoľvek zo strán, po doručení výpovede začne plynúť 15-dňová výpovedná doba. Okamžite skončiť pracovný vzťah bude možné z tých istých dôvodov ako aj pracovný pomer na základe pracovnej zmluvy, teda napr. závažné porušenie pracovnej disciplíny (§ 223 ods. 1, § 228a).

Zákonom č. 49/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, sa z dôvodov riešenia situácie na trhu práce a na pomoc zamestnávateľom na riešenie dopadov globálnej finančnej krízy a hospodárskej krízy na prechodné obdobie **od 1. marca 2009 do 31. decembra 2012** umožnilo, aby zamestnávateľ, v prípade vážnych prevádzkových dôvodov spôsobených globálnou ekonomickou a finančnou krízou mal možnosť po dohode so zástupcami zamestnancov podľa § 230 Zákonníka práce (ZP) poskytnúť zamestnancovi pracovné voľno, za ktoré mu patrí mzda najmenej vo výške základnej zložky mzdy podľa § 119 ods. 3 ZP. Ak pominie prekážka v práci na strane zamestnávateľa, je zamestnanec povinný toto voľno nadpracovať (§ 252c).

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

v znení neskorších predpisov

Nástroje podpory a pomoci poskytované úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny

I. AKTÍVNE OPATRENIA NA TRHU PRÁCE

Informačné a poradenské služby

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len "úrad") poskytuje zamestnávateľom bezplatné informačné a poradenské služby a odborné rady pri hľadaní vhodného zamestnanca na konkrétne pracovné miesto (§ 42).

Vzdelávanie a príprava pre trh práce uchádzača o zamestnanie a záujemcu o zamestnanie

(Zamestnanie na účely zákona o zamestnanosti je okrem vykonávania zárobkovej činnosti zamestnancov aj prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti samostatne zárobkovo činnou osobou podľa § 5 zákona a vykonávanie slobodného povolania podľa osobitných predpisov).

Úrad môže zabezpečiť uchádzačovi o zamestnanie a záujemcovi o zamestnanie vzdelávanie a prípravu pre trh práce, ak to vyžaduje ich uplatnenie na trhu práce na základe zhodnotenia ich schopností, pracovných skúseností, odborných zručností, dosiahnutého stupňa vzdelania a zdravotnej spôsobilosti na prácu, najmä v prípade

- a/ nedostatku odborných vedomostí a odborných zručností,
- b/ potreby zmeny vedomostí a odborných zručností vzhľadom na dopyt na trhu práce a
- c/ straty schopnosti vykonávať pracovnú činnosť v doterajšom zamestnaní.

Úrad môže poskytnúť príspevok na vzdelávanie a prípravu pre trh práce uchádzača o zamestnanie vo výške 100 % nákladov na vzdelávanie a prípravu pre trh práce a nákladov súvisiacich so vzdelávaním a prípravou pre trh práce na základe uzatvorenej písomnej dohody medzi

- a/ úradom a uchádzačom o zamestnanie,
- b/ úradom a dodávateľom služby vzdelávania a prípravy pre trh práce alebo
- c/ úradom a právnickou osobou alebo fyzickou osobou - dodávateľom služby vzdelávania a prípravy pre trh práce.

Príspevok môže záujemcovi o zamestnanie úrad poskytnúť počas dvoch rokov jeho vedenia v evidencii záujemcov o zamestnanie na základe uzatvorenej písomnej dohody medzi úradom a záujemcom o zamestnanie.

Uchádzačovi o zamestnanie, ktorému úrad zabezpečuje vzdelávanie a prípravu pre trh práce, ako aj záujemcovi o zamestnanie, ktorému úrad zabezpečuje vzdelávanie a prípravu pre trh práce, ak je rodičom starajúcim sa o dieťa pred začatím povinnej školskej dochádzky alebo osobou, ktorá sa stará o dieťa pred začatím povinnej školskej dochádzky, alebo občanom starším ako 50 rokov veku, úrad uhradí výdavky na stravovanie, ubytovanie a výdavky na cestovné z miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu do miesta konania vzdelávania a prípravy pre trh práce a späť (§ 46 ods. 1, 4, 5, 6, 7).

Vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca

Na základe uzatvorenej písomnej dohody môže úrad poskytnúť zamestnávateľovi príspevok na všeobecné vzdelávanie a prípravu pre trh práce zamestnanca a na špecifické vzdelávanie a prípravu pre trh práce zamestnanca najviac vo výške ustanovenej Nariadením Komisie (ES) č. 68 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o Európskych spoločenstvách na pomoc vzdelávaniu. osobitným predpisom, ak po ich skončení bude zamestnávateľ zamestnávať zamestnanca najmenej počas dvanástich mesiacov alebo ak sa vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca uskutočňujú ako súčasť opatrení, ktoré umožňujú predísť hromadnému prepúšťaniu alebo obmedziť hromadné prepúšťanie.

Vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca sa uskutočňujú v pracovnom čase a sú prekážkou v práci na strane zamestnanca; za toto obdobie patrí zamestnancovi náhrada mzdy vo výške jeho priemerného mesačného zárobku. Mimo pracovného času sa vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca uskutočňujú len vtedy, ak je to nevyhnutné vzhľadom na spôsob ich zabezpečenia (§ 47 ods. 3, 2).

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť, ktorou je činnosť, ktorú vykonáva alebo prevádzkuje

- a/ fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách a je zapísaná do evidencie podľa zákona o obecnom zriadení,
- b/ fyzická osoba, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva živnosť podľa živnostenského zákona,
- c/ fyzická osoba, ktorá vykonáva činnosť podľa osobitných predpisov,
- d/ fyzická osoba, ktorá je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti alebo spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 76 až 153 Obchodného zákonníka,
- e/ fyzická osoba, ktorá vykonáva sprostredkovanie zamestnania za úhradu podľa § 25,
- f/ fyzická osoba, ktorá vykonáva dočasné zamestnávanie podľa § 29,
- g/ fyzická osoba, ktorá vykonáva podporované zamestnávanie podľa § 58,

sa poskytuje uchádzačovi o zamestnanie vedenému v evidencii uchádzačov o zamestnanie v dĺžke najmenej 4 mesiace, ktorý začne a bude túto činnosť vykonávať nepretržite najmenej 2 roky, ak o príspevok na SZČ požiada písomne. Príspevok na SZČ sa poskytuje na úhradu nákladov súvisiacich so SZČ. Príspevok sa poskytuje vo výške najviac 100 % z 24-násobku minimálnej celkovej ceny práce platnej ku koncu kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza kalendárnemu mesiacu, v ktorom sa príspevok poskytuje. Výška príspevku je závislá od typu regiónu oprávneného na poskytovanie štátnej pomoci podľa zákona o štátnej pomoci, od príslušnosti uchádzača o zamestnanie ku skupine znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie podľa § 8 a priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v okrese.

Príspevok poskytuje úrad, po uzatvorení písomnej dohody s uchádzačom, v ktorého územnom obvode sa vytvorí pracovné miesto na SZČ. Podmienkou uzatvorenia dohody o poskytnutí príspevku je absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ, ktorú uchádzačovi o zamestnanie zabezpečí úrad, a predloženie podnikateľského zámeru uchádzača o zamestnanie spolu s predpokladanými nákladmi na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ (§ 49).

Príspevok na zapracovanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

Zamestnávateľ môže znevýhodneného uchádzača o zamestnanie pred prijatím do zamestnania na vykonávanie požadovaných pracovných činností zapracovať.

Úrad poskytne znevýhodnenému uchádzačovi o zamestnanie príspevok na zapracovanie mesačne vo výške sumy životného minima poskytovaného jednej plnoletej fyzickej osobe. Zapracovanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie sa vykonáva u poskytovateľa zapracovania najdlhšie počas troch kalendárnych mesiacov v rozsahu najviac 30 hodín týždenne, okrem týždňa, v ktorom sa zapracovanie začalo vykonávať. Začiatok denného času zapracovania a jeho rozvrh určuje poskytovateľ zapracovania.

Znevýhodnenému uchádzačovi o zamestnanie, ktorý sa zúčastňuje zapracovania, úrad uhradza alebo právnická osoba alebo fyzická osoba vypláca

- a/ cestovné výdavky z miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu na miesto vykonávania zapracovania a späť a výdavky na stravovanie,
- b/ preukázané výdavky na ubytovanie počas zapracovania, ktoré sa koná mimo miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, najviac vo výške 33,20 eur (1 000

Sk) na deň,

c/ výdavky na služby pre rodinu s deťmi,

d/ náklady na poistenie pre prípad škody spôsobenej znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie poskytovateľovi zapracovania a náklady na poistenie súvisiace so zapracovaním znevýhodneného uchádzača o zamestnanie doma alebo v zahraničí,

e/ náklady na úrazové poistenie uchádzača o zamestnanie (§ 49a, ods. 1, 6, 5, 8).

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijme do pracovného pomeru znevýhodneného uchádzača o zamestnanie vedeného v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace.

Výšku poskytovaného príspevku je diferencovaná podľa okresu, v ktorom je vytvorené pracovné miesto pre znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, v závislosti od úrovne priemernej miery nezamestnanosti v záujme ďalšieho znižovania regionálnych disparít v úrovni zamestnanosti a nezamestnanosti.

Zamestnávateľ je povinný zachovať vytvorené pracovné miesto na zamestnávanie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, na podporu zamestnávania ktorých sa príspevok poskytuje, najmenej počas 24 kalendárnych mesiacov.

Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad, v ktorého územnom obvode sa vytvorí pracovné miesto, ak o tento príspevok zamestnávateľ písomne požiada a poskytuje sa najviac počas 24 kalendárnych mesiacov od uzatvorenia písomnej dohody medzi úradom a zamestnávateľom (§ 50 ods. 1 - 7).

Znevýhodnený uchádzač o zamestnanie na účely tohto zákona je uchádzač o zamestnanie, ktorý je

a/ občan mladší ako 25 rokov veku, ktorý skončil sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a nezískal svoje prvé pravidelne platené zamestnanie,

b/ občan starší ako 50 rokov veku,

c/ občan vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 mesiacov z posledných 16 mesiacov od zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie,

d/ občan, ktorý nevykonával zárobkovú činnosť ani sa nepripravoval na povolanie v rámci sústavnej prípravy na povolanie alebo v systéme ďalšieho vzdelávania najmenej počas 24 mesiacov pred dňom ostatného zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu ťažkostí pri zosúladovaní svojho pracovného života a rodinného života,

e/ rodič alebo osoba, ktorej súd zveril dieťa do starostlivosti alebo osoba, ktorej bolo dieťa dočasne zverené do starostlivosti starajúca sa najmenej o tri deti do skončenia povinnej školskej dochádzky alebo osamelý rodič starajúci sa aspoň o jedno dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky,

f/ občan, ktorý stratil schopnosť vykonávať svoje doterajšie zamestnanie zo zdravotných dôvodov a nie je občan so zdravotným postihnutím,

g/ občan, ktorý sa sťahuje alebo sa sťahoval v rámci územia členských štátov Európskej únie, alebo občan, ktorý má pobyt na území členského štátu Európskej únie na účel výkonu zamestnania, a

h/ občan so zdravotným postihnutím,

i/ občan, ktorý má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 20 %, ale najviac o 40 %,

j/ cudzinec, ktorému bol udelený azyl

k/ občan, ktorý sa stal nezamestnaným z dôvodu skončenia pracovného pomeru z organizačných dôvodov, z dôvodu ohrozenia chorobou z povolania, z dôvodu dosiahnutia najvyššej prípustnej expozície na pracovisku alebo z dôvodu dosiahnutia veku, pre ktorý nemôže vykonávať pôvodné zamestnanie,

l/ občan, ktorý neskončil sústavnú prípravu na povolanie na strednej škole,

m/ občan, ktorý nezískal svoje prvé pravidelne platené zamestnanie pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody,

n/ občan po skončení ústavnej výchovy a ochrannej výchovy,

o/ občan po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby alebo občan, ktorému bola uložená iná sankcia ktorá trvala najmenej šesť mesiacov (§ 8 ods. 1).

Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami

Úrad poskytuje zamestnávateľovi na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami

prijatých do pracovného pomeru z evidencie uchádzačov o zamestnanie príspevok na úhradu preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom a sumy preddavku na poistné na zdravotné poistenie a poistného na sociálne poistenie plateného zamestnancom.

Príspevok sa poskytuje, ak hrubá mesačná mzda zamestnanca, ktorý pracuje na plný pracovný úväzok, dosahuje najviac 50 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje a zamestnanec bol pred prijatím do zamestnania vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace.

Zamestnávateľovi sa príspevok poskytuje najviac počas 24 kalendárnych mesiacov a zamestnávateľ je povinný udržať pracovné miesto, na ktoré sa príspevok poskytuje, najmenej počas 24 kalendárnych mesiacov.

Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ sídlo alebo trvalý pobyt, ak je zamestnávateľ fyzickou osobou, na základe uzatvorenej písomnej dohody (§ 50a ods. 1 - 4).

Podpora zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie v sociálnom podniku

(Sociálny podnik na účely tohto zákona je právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá

a/ zamestnáva zamestnancov, ktorí pred prijatím do pracovného pomeru boli znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie **(do 31. decembra 2010 aj inými uchádzačmi o zamestnanie)** v počte, ktorý predstavuje najmenej 30 % z celkového počtu jeho zamestnancov,

b/ poskytuje podporu a pomoc zamestnancom, ktorí pred prijatím do pracovného pomeru boli znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie, nájsť zamestnanie na otvorenom trhu práce,

c/ najmenej 30 % z finančných prostriedkov získaných z príjmu z predmetu činnosti, ktoré zostanú po úhrade všetkých výdavkov na predmet činnosti za príslušné zdaňovacie obdobie podľa daňového priznania, každoročne použije na vytváranie nových pracovných miest alebo na zlepšovanie pracovných podmienok,

d/ je zapísaná v registri sociálnych podnikov (§ 50b ods. 1).

Úrad poskytuje sociálnemu podniku príspevok na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku pre zamestnancov, ktorí pred prijatím do pracovného pomeru boli znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie. Príspevok poskytuje sociálnemu podniku úrad, v ktorého územnom obvode sociálny podnik vykonáva predmet svojej činnosti.

Príspevok poskytuje úrad na základe uzatvorenej písomnej dohody počas 12 kalendárnych mesiacov najviac vo výške 50 % z celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje (§ 50c ods. 1, 2).

Príspevok na podporu udržania zamestnanosti

Príspevok na podporu udržania zamestnanosti sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý zachová pracovné miesta aj v prípade vážnych prevádzkových dôvodov, pre ktoré nemôže zamestnancom prideľovať prácu a ktorý v záujme predísť alebo obmedziť prepúšťanie zamestnancov po dohode s úradom obmedzí na prechodné obdobie svoju prevádzkovú činnosť tak, že nebude zamestnancom prideľovať prácu v rozsahu najmenej 4 % ustanoveného týždenného pracovného času. Príspevok sa neposkytuje na zamestnávanie uchádzača o zamestnanie, na ktorého zamestnávanie bol na to isté obdobie poskytnutý príspevok podľa § 56a.

Príspevok sa poskytuje zamestnávateľovi na úhradu

a) preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom z náhrady mzdy, ktorá patrí zamestnancovi podľa osobitného predpisu⁵⁰⁾ najviac však z náhrady mzdy vo výške priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje a

b) sumy preddavku na poistné na zdravotné poistenie a poistného na sociálne poistenie plateného zamestnancom z náhrady mzdy, ktorá patrí zamestnancovi podľa osobitného predpisu najviac však z náhrady mzdy vo výške priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje

Úrad poskytne zamestnávateľovi príspevok za dni, v ktorých bola zamestnancovi vyplatená náhrada mzdy, v úhrne najviac v rozsahu 60 kalendárnych dní v kalendárnom roku.

Príspevok poskytuje úrad zamestnávateľovi na základe uzatvorenej písomnej dohody a poskytuje ho úrad, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ sídlo, a ak je zamestnávateľ fyzickou osobou, úrad v ktorého územnom obvode má fyzická osoba trvalý pobyt (§ 50d) (**účinnosť do 31. decembra 2010**).

Príspevok na podporu vytvorenia nového pracovného miesta

Príspevok na podporu vytvorenia nového pracovného miesta sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijme do pracovného pomeru uchádzača o zamestnanie, ktorý bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 3 mesiace. Príspevok sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý pred prijatím uchádzača o zamestnanie na vytvorené pracovné miesto, vykonával svoju činnosť nepretržite najmenej 12 mesiacov. Príspevok sa neposkytuje na zamestnávanie uchádzača o zamestnanie, na ktorého zamestnávanie bol na to isté obdobie poskytnutý príspevok podľa § 50, § 50a, § 50c, § 50f, § 51a, § 53d a 56.

Výška príspevku je mesačne

- a) v bratislavskom kraji 15 % z celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, najviac 50 % z celkovej ceny práce zamestnanca, prijatého na vytvorené pracovné miesto,
- b) v ostatných krajoch 30 % z celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, najviac 50 % z celkovej ceny práce zamestnanca, prijatého na vytvorené pracovné miesto.

Zamestnávateľ je povinný zachovať vytvorené pracovné miesto pre uchádzača o zamestnanie, na podporu zamestnávania ktorého sa príspevok poskytuje, najmenej počas 12 kalendárnych mesiacov. Za vytvorenie pracovného miesta u zamestnávateľa sa považuje zvýšenie počtu pracovných miest, ktoré predstavuje v priemere za 12 kalendárnych mesiacov v porovnaní s rovnakým predchádzajúcim obdobím celkový nárast počtu jeho zamestnancov. Ak nedošlo k zvýšeniu počtu pracovných miest podľa predchádzajúcej vety, zamestnávateľ je povinný preukázať, že k tomuto zvýšeniu nedošlo v dôsledku zrušenia pracovných miest z dôvodu nadbytočnosti.

Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad, v ktorého územnom obvode sa vytvorí pracovné miesto, počas najviac 12 kalendárnych mesiacov od uzatvorenia písomnej dohody, ak o tento príspevok zamestnávateľ písomne požiada (§ 50e) (**účinnosť do 31. decembra 2010**).

Príspevok na podporu samostatnej zárobkovej činnosti

Príspevok na podporu samostatnej zárobkovej činnosti sa poskytuje uchádzačovi o zamestnanie, ktorý bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 3 mesiace, bol poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi a ktorý začne a bude vykonávať alebo prevádzkovať samostatnú zárobkovú činnosť nepretržite najmenej 24 mesiacov, ak o príspevok písomne požiada. Príspevok sa neposkytuje, ak bol na to isté obdobie poskytnutý príspevok podľa § 49, 50h a § 57.

Príspevok sa poskytuje na úhradu

- a) preddavku na poistné na zdravotné poistenie plateného samostatne zárobkovo činnou osobou podľa osobitného predpisu počas 22 mesiacov,
- b) poistného na sociálne poistenie plateného dobrovoľným platiteľom poistného podľa osobitného predpisu po uplynutí 18 mesiacov od začatia vykonávania alebo prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti, najviac počas 4 mesiacov.

Príspevok poskytuje úrad po preukázaní úhrady občanom, ktorý vykonáva alebo prevádzkuje samostatnú zárobkovú činnosť, vo výške vypočítanej z minimálneho vymeriavacieho základu podľa osobitného predpisu.

Príspevok na základe uzatvorenej písomnej dohody poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode sa vytvorí pracovné miesto na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 50g) (**účinnosť do 31. decembra 2010**).

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť v oblasti spracovania poľnohospodárskych výrobkov a obchodovania s nimi

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť v oblasti spracovania poľnohospodárskych výrobkov a obchodovania s nimi sa poskytuje občanovi, ktorý bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 3 mesiace a ktorý začne a bude vykonávať alebo prevádzkovať samostatnú zárobkovú činnosť v oblasti spracovania poľnohospodárskych výrobkov a obchodovania s nimi nepretržite najmenej 24 mesiacov, ak o príspevok písomne požiada. Príspevok sa neposkytuje, ak bol na to isté obdobie poskytnutý príspevok podľa § 49, 50g a § 57.

Príspevok sa poskytuje na úhradu

- a) preddavku na poistné na zdravotné poistenie plateného samostatne zárobkovo činnou osobou podľa osobitného predpisu počas 22 mesiacov,
- b) poistného na sociálne poistenie plateného dobrovoľným platiteľom poistného podľa osobitného predpisu po uplynutí 18 mesiacov od začatia vykonávania činností podľa odseku 1, najviac počas 4 mesiacov.

Príspevok poskytuje úrad na základe uzatvorenej písomnej dohody po preukázaní úhrady občanom, ktorý vykonáva činnosti podľa odseku 1, vo výške vypočítanej z minimálneho vymeriavacieho základu podľa osobitného predpisu (§ 50h) (**účinnosť do 31. decembra 2010**).

Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe

Absolventska prax je získanie odborných zručností a praktických skúseností u zamestnávateľa, ktoré zodpovedajú dosiahnutému stupňu vzdelania absolventa školy. Za absolventskú prax je možné považovať aj získavanie alebo prehľbovanie odborných zručností alebo praktických skúseností uchádzačom o zamestnanie do 25 rokov veku, ktoré rozšíria ich možnosti uplatnenia na trhu práce. Absolventska prax sa vykonáva najviac 6 mesiacov, bez možnosti jej predĺženia a opakovaného vykonávania, v rozsahu 20 hodín týždenne. Začiatok vykonávania absolventskej praxe a jej rozsah určuje zamestnávateľ. Po skončení absolventskej praxe vydá zamestnávateľ absolventovi školy potvrdenie o vykonaní absolventskej praxe.

Počas vykonávania absolventskej praxe poskytuje úrad absolventovi školy paušálny príspevok vo výške sumy životného minima poskytovaného jednej plnoletej fyzickej osobe mesačne na úhradu jeho nevyhnutných osobných výdavkov spojených s vykonávaním absolventskej praxe; paušálny príspevok sa kráti za dni voľna a za ďalšie dni neprítomnosti na absolventskej praxi na základe evidencie dochádzky predkladanej úradu. Výsledná suma sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor. Úrad poskytne absolventovi školy náhradu poistného na úrazové poistenie počas vykonávania absolventskej praxe (§ 51).

Príspevok na podporu zamestnávania absolventov vzdelávania a prípravy pre trh práce

(Absolventom vzdelávania a prípravy pre trh práce na účely poskytnutia príspevku na podporu zamestnávania absolventov vzdelávania a prípravy pre trh práce je absolvent strednej školy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 6 mesiacov a občan starší ako 50 rokov veku vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 3 mesiace, ak absolvovali vzdelávanie a prípravu pre trh práce zabezpečované úradom, trvajúce najmenej 6 kalendárnych mesiacov a najviac 24 kalendárnych mesiacov (§ 51a ods. 1.).

Zamestnávateľovi, ktorý prijme do pracovného pomeru absolventa vzdelávania a prípravy pre trh práce, poskytuje úrad príspevok, ktorého výška je diferencovaná podľa okresu a podľa miesta výkonu zamestnania účastníka vzdelávania a prípravy pre trh práce a od právnej formy a predmetu činnosti zamestnávateľa, a to najviac počas 24 kalendárnych mesiacov od uzatvorenia písomnej dohody.

Zamestnávateľ je povinný udržať pracovné miesto, na ktoré sa príspevok poskytuje, najmenej počas 24 kalendárnych mesiacov. Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad, v ktorého územnom obvode absolvent vzdelávania a prípravy pre trh práce vykonáva zamestnanie, ak o tento príspevok zamestnávateľ požiada písomne (§ 51a ods. 2 - 5).

Príspevok na dochádzku za prácou

Príspevok na dochádzku za prácou poskytuje úrad mesačne na úhradu časti cestovných výdavkov na

dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu občana do miesta prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti a späť. Príspevok na dochádzku sa poskytuje občanovi, ktorý bol uchádzačom o zamestnanie vedeným v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace, a ak o tento príspevok požiada písomne. O príspevok na dochádzku môže občan požiadať najneskôr do šiestich mesiacov od začatia prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti. Výška príspevku na dochádzku je najviac 135 eur (4 067 Sk) mesačne v závislosti od vzdialenosti miesta prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti od miesta trvalého pobytu alebo od miesta prechodného pobytu samostatne zárobkovo činné osoby (§ 53).

Príspevok na presťahovanie za prácou

Úrad poskytuje občanovi, ktorý bol uchádzačom o zamestnanie vedeným v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 3 mesiace príspevok na presťahovanie za prácou vo výške najviac 1 327,76 eur (40 000 Sk), ak miesto jeho nového trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, do ktorého sa presťahoval v súvislosti so získaním zamestnania, je vzdialené od miesta pôvodného trvalého pobytu najmenej 50 km, ak o tento príspevok písomne požiada najneskôr do 12 mesiacov od zmeny miesta trvalého pobytu v súvislosti so získaním zamestnania. Výdavky súvisiace s presťahovaním za prácou sú aj preukázané výdavky na prvé nájomné a na prvé platby súvisiace s užívaním bytu (§ 53a).

Príspevok na dopravu do zamestnania

Úrad môže zamestnávateľovi poskytnúť príspevok na dopravu do zamestnania na základe uzatvorenej písomnej dohody, ak zamestnávateľ zabezpečuje každodenne dopravu zamestnancov do zamestnania a späť z dôvodu, že hromadnými dopravnými prostriedkami nie je doprava preukázateľne vykonávaná vôbec alebo v rozsahu zodpovedajúcom potrebám zamestnávateľa. Príspevok sa poskytuje vo výške najviac 50 % nákladov vynaložených na dopravu zamestnancov do zamestnania a späť. Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ sídlo alebo trvalý pobyt, ak je zamestnávateľ fyzickou osobou (§ 53b).

Príspevok na vytvorenie nového pracovného miesta

Za aktívne opatrenie na trhu práce sa považuje aj investičná pomoc na podporu počiatočnej investície formou príspevku na vytvorenie nového pracovného miesta, na ktorú bolo vydané rozhodnutie o poskytnutí investičnej pomoci podľa zákona o investičnej pomoci.

Príspevok môže byť poskytnutý na čiastočnú úhradu oprávnených nákladov najviac vo výške a za podmienok podľa Nariadenie komisie (ES) č. 1628/2006 z 24. októbra 2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na národnú regionálnu investičnú pomoc zamestnávateľovi, ktorý vytvorí nové pracovné miesto v okrese, v ktorom priemerná miera evidovanej nezamestnanosti vypočítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie zverejnená ústredím za kalendárny rok, ktorý bezprostredne predchádza kalendárnemu roku, v ktorom bola žiadosť o poskytnutie investičnej pomoci doručená Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky, je vyššia ako priemerná miera evidovanej nezamestnanosti v Slovenskej republike vypočítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie (splnenie podmienky priemernej miery evidovanej nezamestnanosti vypočítanej podľa prvej vety sa nevyžaduje pri podpore vytvárania technologických centier a centier strategických služieb). Príspevok poskytuje ústredie na základe zmluvy o poskytnutí príspevku na vytvorenie nového pracovného miesta uzatvorenej so zamestnávateľom (§ 53d).

(Poznámka: v období **od 1. marca 2009 do 31. decembra 2010** sa splnenie podmienky priemernej miery evidovanej nezamestnanosti nevyžaduje).

II. PODPORA ZAMESTNÁVANIA OBČANOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na ich zachovanie

Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska poskytuje úrad zamestnávateľovi, ktorý na zriadené pracovné miesto v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku prijme občana so zdravotným postihnutím. Výška príspevku je závislá od miesta zriadenia chráneného pracoviska alebo

chránenej dielne, od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v okrese, v ktorom zamestnávateľ zriaďuje chránenú dielňu alebo chránené pracovisko a od právnej formy a predmetu činnosti zamestnávateľa. Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad, v ktorého územnom obvode sa zriadi chránená dielňa alebo chránené pracovisko, ak o tento príspevok zamestnávateľ požiada písomne; súčasťou žiadosti je podnikateľský zámer, kalkulácia predpokladaných nákladov na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a kalkulácia nákladov na celkovú cenu práce občanov so zdravotným postihnutím.

Dĺžka zachovania zriadeného pracovného miesta v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku je najmenej 2 roky v malých podnikoch a stredných podnikoch a najmenej 3 roky v ostatných podnikoch (§ 56).

Príspevok na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní

Zamestnávateľovi, ktorý zamestnáva viac ako 25 % občanov so zdravotným postihnutím z priemerného evidenčného počtu svojich zamestnancov, sa poskytuje príspevok na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní. Výška príspevku na jedného zamestnanca so zdravotným postihnutím závisí od percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť občana so zdravotným postihnutím, a to buď 0,72 alebo 0,36 násobok celkovej ceny práce.

Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ sídlo alebo trvalý pobyt, ak je zamestnávateľ fyzickou osobou, na základe písomnej žiadosti zamestnávateľa, na základe uzatvorenej písomnej dohody so zamestnávateľom. Príspevok sa poskytuje štvrťročne najneskôr do 30 kalendárnych dní po uplynutí príslušného štvrťroka (§ 56a).

Príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti

Občanovi so zdravotným postihnutím, ktorý začne prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, sa poskytuje príspevok na úhradu nákladov súvisiacich so samostatnou zárobkovou činnosťou vo výške, ktorá závisí od miesta zriadenia chráneného pracoviska alebo chránenej dielne, od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v okrese, v ktorom zamestnávateľ zriaďuje chránenú dielňu alebo chránené pracovisko a od právnej formy, ak o tento príspevok požiada písomne.

Príspevok sa poskytuje občanovi so zdravotným postihnutím vedenému v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace, ktorý začne a bude v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku samostatnú zárobkovú činnosť prevádzkovať alebo vykonávať nepretržite najmenej dva roky. Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode občan so zdravotným postihnutím začne prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, alebo úrad, v ktorého územnom obvode má občan so zdravotným postihnutím trvalý pobyt.

Podmienkou uzatvorenia dohody o poskytnutí príspevku je absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, ktorú občanovi so zdravotným postihnutím, ktorý je uchádzačom o zamestnanie, zabezpečí úrad. Na základe regionálneho projektu môže úrad zabezpečiť aj praktickú prípravu občanov so zdravotným postihnutím, ktorí sú uchádzačmi o zamestnanie, na začatie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, vrátane praktickej prípravy podnikateľského zámeru, stratégie prípravy a rozvoja podnikania (§ 57).

Príspevok na obnovu alebo technické zhodnotenie hmotného majetku chránenej dielne alebo chráneného pracoviska

Zamestnávateľovi, ktorý prevádzkuje chránenú dielňu alebo chránené pracovisko alebo občanovi so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, môže úrad na základe písomnej žiadosti poskytnúť príspevok na obnovu alebo technické zhodnotenie hmotného majetku chránenej dielne alebo chráneného pracoviska. Ak žiadosť predkladá platiteľ dane z pridanej hodnoty, musí byť vstupná cena hmotného majetku bez dane z pridanej hodnoty vyššia ako 995,82 eur (30 000 Sk). Obnovou hmotného majetku sa rozumie zakúpenie nového hmotného majetku. Technickým zhodnotením hmotného majetku je jeho technické zhodnotenie.

Príspevok sa môže poskytnúť, ak ku dňu podania písomnej žiadosti

a/ zamestnávateľ zamestnával najmenej tri roky pred podaním žiadosti najmenej 50 % občanov so zdravotným postihnutím; občan so zdravotným postihnutím, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vyšší ako 70 % sa na účely poskytnutia tohto príspevku zamestnávateľovi započítava, ako keby zamestnával troch takýchto občanov,

b/ občan so zdravotným postihnutím prevádzkoval alebo vykonával samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku najmenej počas dvoch rokov.

Písomnú žiadosť o poskytnutie príspevku predkladá zamestnávateľ alebo občan so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, úradu, v ktorého územnom obvode sa chránená dielňa alebo chránené pracovisko nachádza alebo v ktorého územnom obvode má občan so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, trvalý pobyt (§ 57a).

Príspevok na činnosť pracovného asistenta

Úrad poskytuje zamestnávateľovi alebo samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím, príspevok na činnosť pracovného asistenta. Príspevok sa poskytuje mesačne najmenej vo výške 41 % a najviac

90 % celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa uzatvára dohoda na činnosť jedného pracovného asistenta počas dĺžky trvania

a/ pracovného pomeru zamestnanca, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím alebo zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím, ktorí sú v priamej starostlivosti pracovného asistenta,

b/ prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti osobou, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím,

c/ zapracovania alebo prípravy na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím alebo občanov so zdravotným postihnutím, ktorí sú v priamej starostlivosti pracovného asistenta.

Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ alebo samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím, sídlo alebo úrad, v ktorého územnom obvode má samostatne zárobkovo činná osoba trvalý pobyt alebo úrad, ktorý uzavrie dohodu podľa § 49a ods. 10 alebo § 55a ods. 12 (§ 59).

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov sa poskytuje právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ak o tento príspevok písomne požiada najneskôr do konca prvého kalendárneho mesiaca štvrtroka nasledujúceho po štvrtroku, za ktorý príspevok žiada.

Za prevádzkové náklady chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, na ktorých úhradu sa poskytuje zamestnávateľovi príspevok, sa považujú nájomné a náklady na služby spojené s nájomným, náklady spojené s povinnými revíziami a náklady na poistenie objektu, v ktorom je prevádzkovaná chránená dielňa alebo chránené pracovisko, ak tento objekt vlastní zamestnávateľ, náklady na palivo a energiu, vodné, stočné a náklady na odvoz a likvidáciu odpadu, náklady na dopravu materiálu, hotových výrobkov a na dopravu súvisiacu s poskytovaním služieb, náklady na úhradu mzdy a preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom za zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím; tieto náklady sa neuhrádzajú, ak bol zamestnávateľovi na tento účel poskytnutý príspevok podľa § 56 alebo § 56a), náklady na opravu a údržbu objektu, v ktorom je prevádzkovaná chránená dielňa alebo chránené pracovisko, ak tento objekt vlastní zamestnávateľ, náklady na opravu a údržbu zariadenia chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, ak toto zariadenie vlastní zamestnávateľ, náklady súvisiace so zabezpečovaním administratívy chránenej dielne alebo chráneného pracoviska.

Za prevádzkové náklady chránenej dielne alebo chráneného pracoviska zriadených občanom so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti, ktorému sa poskytuje príspevok, sa považujú nájomné a náklady na služby spojené s nájomným, okrem nájomného za bytovú jednotku a nákladov na služby spojené s týmto nájomným, náklady spojené s povinnými revíziami a náklady

na poistenie objektu, v ktorom je prevádzkovaná chránená dielňa alebo chránené pracovisko, ak tento objekt vlastní občan so zdravotným postihnutím, náklady na palivo a energiu, vodné, stočné a náklady na odvoz a likvidáciu odpadu, náklady na dopravu materiálu a hotových výrobkov, náklady na úhradu preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím, náklady na opravu a údržbu zariadenia chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, ak toto zariadenie vlastní občan so zdravotným postihnutím, náklady súvisiace so zabezpečovaním administratívy chránenej dielne alebo chráneného pracoviska.

Náklady na dopravu zamestnancov sú náklady súvisiace so zabezpečovaním dopravy zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím zamestnávateľom na miesto výkonu zamestnania a späť.

Ročná výška príspevku, ktorý poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode je zriadená chránená dielňa alebo chránené pracovisko, je najviac 2,5-násobok alebo 5-násobok celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, v závislosti od miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 60).

Výšku príspevkov a ďalšie podrobnosti poskytovania príspevkov **upravuje vyhláška MPSVR SR č. 44/2004 Z. z.** v znení vyhlášky č. 192/2004 Z. z., vyhlášky č. 401/2004 Z. z., vyhlášky č. 627/2004 Z. z., vyhlášky č. 10/2005 Z. z., vyhlášky č. 614/2005 Z. z., vyhlášky č. 260/2006 Z. z., vyhlášky č. 157/2008 Z. z., vyhlášky č. 608/2008 Z. z. a vyhlášky č. 63/2009 Z. z.

Zadávanie zákaziek na účely plnenia povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím

Zamestnávateľ je v zmysle § 63 ods. 1 písm. d) zákona č. 5/2004 Z. z. povinný zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím, ak zamestnáva najmenej 20 zamestnancov a ak úrad v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedie občanov so zdravotným postihnutím v počte, ktorý predstavuje 3,2 % z celkového počtu je zamestnancov. Túto povinnosť môže zamestnávateľ plniť aj zadaním zákazky vhodnej na zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím alebo zadaním zákazky občanovi so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

Na započítanie jedného občana so zdravotným postihnutím je potrebné zadať zákazku vo výške 0,8 násobku celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom zamestnávateľ povinnosť podľa § 63 ods. 1 písm. d) zadaním zákazky plní.

Plnenie povinnosti podľa § 63 ods. 1 písm. d) zadaním zákazky je zamestnávateľ povinný preukázať úradu najneskôr do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roka (§ 64).

Odoberanie výrobkov alebo služieb na účely plnenia povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím

Povinnosť zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím vo výške povinného podielu podľa § 63 ods. 1 písm. d) môže zamestnávateľ plniť aj odoberaním výrobkov alebo služieb od

a/ chránenej dielne alebo chráneného pracoviska,
b/ občana so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť,

c/ zamestnávateľa, ktorého zamestnanci, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím, sa podieľali na výrobe odobratých výrobkov alebo na poskytovaní odobratých služieb.

Na započítanie počtu občanov so zdravotným postihnutím podľa § 63 ods. 1 písm. d), ktorých si zamestnávateľ môže započítať, je potrebné odobrať výrobky alebo služby vo výške podielu celkovej sumy platieb za odobrané výrobky alebo služby v kalendárnom roku, za ktorý týmto spôsobom zamestnávateľ plní povinnosť podľa § 63 ods. 1 písm. d) po započítaní alebo nezapočítaní dane z pridanej hodnoty do ceny odobratých výrobkov alebo služieb podľa § 64 ods. 3 a 0,8 násobku celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom zamestnávateľ povinnosť podľa § 63 ods. 1 písm. d) odoberaním výrobkov alebo služieb plnil.

Plnenie povinnosti podľa § 63 ods. 1 písm. d) odoberaním výrobkov alebo služieb podľa odseku 1 je

zamestnávateľ povinný preukázať úradu najneskôr do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roka (§ 64a).

Zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

- Nelegálne zamestnávanie nie je, ak pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, vykonáva prácu jeho príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel, ktorý je dôchodkovo poistený, je poberateľom dôchodku podľa osobitných predpisov alebo je žiakom, alebo študentom do 26 rokov veku (§ 2a ods. 1).
- Nelegálna práca nie je práca, ktorú vykonáva pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel, ktorý je dôchodkovo poistený, je poberateľom dôchodku alebo je žiakom, alebo študentom do 26 rokov veku (§ 2a ods. 2).
(Např. ak je manželka dôchodkovo poistená, resp. dôchodkyňa, môže manželovi – podnikateľovi vypomáhať bez toho, aby sa to považovalo za nelegálnu prácu).

Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi

v znení neskorších predpisov

Aktivačný príspevok

Aktivačný príspevok v peňažnej forme vo výške 56,43 eur (1 700 Sk) mesačne patrí najviac 6 mesiacov dlhodobo nezamestnanej osobe, ktorá začne vykonávať samostatne zárobkovú činnosť podľa zákona o živnostenskom podnikaní a pred začatím tejto činnosti mala zabezpečené základné životné podmienky a poskytnutú pomoc v hmotnej núdzi. (Pozn.: hmotná núdz je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.)

Aktivačný príspevok počas dvoch rokov poskytuje územný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. V ďalších rokoch nárok na aktivačný príspevok prechádza do pôsobnosti obce tak, že nárok na aktivačný príspevok priznáva obec pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti a podmienky ich priznania a výšku ustanoví všeobecne záväzným nariadením.

Obec prizná aktivačné príspevky z vlastných finančných zdrojov na základe ňou vydaného rozhodnutia (§ 12 ods. 10, § 19 ods. 4, 6).

Sumy dávky v hmotnej núdzi, aktivačného príspevku a ochranného príspevku upravuje **nariadenie vlády SR č. 486/2006 Z. z.**

Zákon č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov

v znení neskorších predpisov

Zákon upravuje podmienky poskytovania dotácie na zriadenie priemyselných parkov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy pri poskytovaní a kontrole použitia tejto dotácie. V zmysle tohto zákona žiadosť o poskytnutie dotácie na zriadenie priemyselného parku sa predkladá Ministerstvu hospodárstva SR, ktoré na základe odborného posudku SARIO vydáva rozhodnutie o poskytnutí dotácie.

Priemyselný park je podľa § 2 tohto zákona definovaný ako územie vymedzené územným plánom obce alebo územným plánom zóny, na ktorom sa vykonáva alebo má vykonávať priemyselná výroba alebo služby jedného podnikateľa alebo viacerých podnikateľov. Na zriadenie priemyselného parku možno obci alebo vyššiemu územnému celku poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu. Musia byť pritom splnené týmto zákonom stanovené podmienky. Obec musí mať pritom okrem iného zabezpečené finančné prostriedky vo výške minimálne 15 % nákladov na obstaranie a zriadenie priemyselného parku vrátane nákladov na kúpu alebo iný prevod, nájom alebo zámenu pozemkov a nákladov na zriadenie vecného bremena na pozemkoch

určených na zriadenie priemyselného parku, nákladov na technickú vybavenosť územia a na súvisiace nevyhnutné inžinierske stavby.

Pri poskytovaní dotácie Ministerstvo hospodárstva SR je povinné zohľadňovať aj úroveň zamestnanosti v regióne žiadateľa. Rozhodnutie vydá na základe písomnej žiadosti obce alebo vyššieho územného celku po schválení návrhu vládou SR. Obec musí tiež preukázať, že má predchádzajúci súhlas Slovenského pozemkového fondu na prevod pozemkov, s ktorými fond nakladá, na obec alebo vyšší územný celok alebo na nájom týchto pozemkov obci alebo vyššom územnom celku alebo na zámenu týchto pozemkov s obcou alebo vyšším územným celkom na zriadenie parku. Musí mať s podnikateľmi uzavretú zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy, ktorá upraví ich vzťahy najmä v oblasti podnikateľského zámeru vrátane preukázania jeho finančného zabezpečenia. Musí mať i záväzné stanovisko dodávateľa energie a úžitkovej a pitnej vody pre potreby parku. Na dotáciu nie je právny nárok.

Postup Ministerstva hospodárstva SR pri poskytovaní dotácie na zriaďovanie priemyselných parkov upravuje **Smernica MH SR č. 13/2004** na poskytovanie dotácie na zriaďovanie priemyselných parkov a na elimináciu rizík v oblasti procesu poskytovania finančných prostriedkov na priemyselné parky v súlade so zákonom č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov v znení neskorších predpisov v znení **Smernice MH SR č. 8/2006**, ktorá je uverejnená na webovej stránke www.economy.gov.sk.

Zákon č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách

v znení neskorších predpisov

- štátne záruky možno poskytnúť za úvery právnických osôb a za dlhopisy vydané právnickými osobami, určené najmä na financovanie ekonomicky návratných projektov zaradených do rozvojových programov vyhlásených vládou Slovenskej republiky (§ 9 ods. 1 písm. a/),
- štátne záruky možno poskytnúť aj za úvery alebo dlhopisy určené na splácanie záväzkov z úverov, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka, alebo na splácanie záväzkov z dlhopisov, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka, alebo na ich predčasné splatenie (§ 9 ods. 1 písm. b/).

Zákon č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania

v znení neskorších predpisov

Prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania sa uskutočňuje financovanie štátnej podpory pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu.

Podporu možno poskytnúť fyzickej osobe, ktorá je občanom SR a má na území SR trvalý pobyt a ktorá dovŕšila vek 18 rokov a má vlastný pravidelný príjem z podnikania alebo zo závislej činnosti alebo podľa zákona o sociálnom poistení alebo zákona o rodičovskom príspevku a právnickej osobe so sídlom na území SR na tieto účely:

- a/ výstavba bytu v bytovom dome vrátane bytu, ktorý sa získa nadstavbou, vstavbou, prístavbou, príp. prestavbou nebytového priestoru,
- b/ výstavbu bytu v rodinnom dome vrátane bytu, ktorý sa získa nadstavbou, vstavbou, prístavbou, príp. prestavbou nebytového priestoru,
- c/ výstavbu alebo dostavbu zariadenia sociálnych služieb alebo prestavbu nebytového priestoru na zariadenie sociálnych služieb určené pre občanov, ktorí potrebujú pomoc podľa zákona o sociálnej pomoci,
- d/ kúpu bytu,
- e/ obnovu bytovej budovy (tepelná ochrana bytového domu alebo rodinného domu, obnova alebo modernizácia spoločných častí a spoločných zariadení bytového domu, odstránenie statických nedostatkov bytového domu),
- f/ výstavbu obecného nájomného bytu v bytovom dome vrátane bytu, ktorý sa získa nadstavbou, vstavbou, prístavbou, prípadne prestavbou nebytového priestoru.

Druhy podpory sú: a/ úver, b/ nenávratný príspevok.

Jednou z podmienok poskytnutia podpory je, že žiadateľ preukáže, že má zabezpečené vlastné prostriedky alebo prostriedky stavebného sporenia vo výške najmenej 20 % z obstarávacej ceny na účel, na ktorý

požaduje poskytnutie podpory a je schopný platiť splátky a úroky z úveru v dohodnutej výške a v lehotách, ak je druhom podpory úver.

Žiadateľ predkladá písomnú žiadosť fondu prostredníctvom obce, ktorá je sídlom okresu (resp. mestských častí), príslušnej podľa miesta stavby, ktorá ju zašle fondu.

Podrobnosti o druhoch a výškach poskytovaných podpôr na jednotlivé účely z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania upravuje **nariadenie vlády SR č. 432/2007 Z. z. v znení nariadenia vlády SR č. 547/2008 Z. z.**

Podrobnosti o obsahu žiadosti, technických podmienkach a o dĺžke času uskutočnenia stavby, na ktorú sa poskytuje štátna podpora, upravuje **vyhláška MVRR SR č. 582/2007 Z. z.**

Zákon č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov

v znení neskorších predpisov

Tento zákon ustanovuje podmienky poskytovania štátnej podpory výskumu a vývoja, postavenie a úlohy orgánov s pôsobnosťou v oblasti vedy a techniky vrátane **Agentúry na podporu výskumu a vývoja**, dlhodobý zámer štátnej vednej a technickej politiky, národný program rozvoja vedy a techniky a informačné zabezpečenie výskumu a vývoja. Zákonom sa na účel podpory výskumu a vývoja poskytovaním finančných prostriedkov na riešenie projektov zriaďuje Agentúra na podporu výskumu a vývoja.

Agentúra poskytuje finančné prostriedky na riešenie

- a) projektov výskumu a vývoja v jednotlivých skupinách odborov vedy a techniky podľa § 6 ods. 3,
- b) projektov v rámci programov agentúry,
- c) projektov v rámci medzinárodných dohôd o vedecko-technickej spolupráci a projektov v rámci medzinárodných programov a iniciatív v oblasti výskumu a vývoja vrátane nákladov na ich prípravu.

Agentúra poskytuje finančné prostriedky na základe žiadosti predloženej žiadateľom na základe verejnej výzvy na predkladanie žiadostí vyhlásenej agentúrou zverejnenej v dennej tlači s celoštátnou pôsobnosťou a na internetovej stránke poskytovateľa. Súčasťou žiadosti je kalkulácia nákladov na riešenie projektu. Poskytnutie finančných prostriedkov na riešenie projektu schvaľuje rada agentúry na základe posúdenia projektu podľa § 19 spravidla na dobu najviac tri roky.

Zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde

a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Environmentálny fond bol zriadený zákonom č. 587/2004 Z. z. na uskutočňovanie štátnej podpory starostlivosti o životné prostredie. Žiadateľom o podporu môže byť fyzická osoba – nepodnikateľ alebo právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ so sídlom na území SR. Prostriedky fondu možno poskytnúť o.i. na

- a/ podporu činností zameraných na dosiahnutie cieľov štátnej environmentálnej politiky na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni,
- b/ podporu prieskumu, výskumu a vývoja zameraného na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia,
- c/ podporu environmentálnej výchovy, vzdelávania a propagácie,
- d/ podporu riešenia mimoriadne závažnej environmentálnej situácie,
- e/ podporu odstraňovania následkov havárie a mimoriadneho zhoršenia vôd ohrozujúcich alebo poškodzujúcich životné prostredia (žiadateľom je orgán štátnej správy odpadového hospodárstva, resp. Slovenská inšpekcia životného prostredia) (§ 4 ods. 1).

Druhy podpory sú:

- a/ úver,
- b/ dotácia.

Podnikatelia môžu požiadať o podporu podľa § 4 ods. 1 písm a/ až d/ formou úveru a podľa § 4 ods. 1 písm. b/ a c/ formou dotácie, pričom podpora sa v týchto prípadoch považuje za štátnu pomoc (§ 8).

Žiadateľ o podporu predkladá písomnú žiadosť o podporu fondu k 31. októbru predchádzajúceho rozpočtového roka s výnimkou žiadosti o podporu podľa § 4 ods. 1 písm. d/ a e/, ktorú žiadateľ predkladá fondu v priebehu kalendárneho roka (§ 9).

Podrobnosti o podmienkach poskytovania a použitia štátnej podpory starostlivosti o životné prostredie a o náležitostiach príloh žiadosti o podporu upravuje **vyhláška MŽP SR č. 157/2005 Z. z.**, ktorou sa vykonáva zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 152/1995 Z. z. o potravinách

v znení neskorších predpisov

Združenie, zväz výrobcov poľnohospodárskych výrobkov alebo potravín alebo zväz spracovateľov poľnohospodárskych výrobkov alebo potravín s právnou subjektivitou, alebo fyzická osoba, alebo právnická osoba, ktorá v čase podania prihlášky ako jediná výrobok vyrába, spracúva a pripravuje, môže po odsúhlasení špecifikácie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny Ministerstvom pôdohospodárstva SR prostredníctvom Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky požiadať o ochranu označenia pôvodu alebo zemepisného označenia. Predložené špecifikácie výrobkov prihlásených na **označenie pôvodu, zemepisné označenie alebo zaručenú tradičnú špecialitu** z poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny odborne posudzuje Ministerstvo pôdohospodárstva SR.

Žiadosť o zápis do registra označení zaručených tradičných špecialít z poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny uverejní ministerstvo vo Vestníku Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky. Ak k žiadosti neboli uplatnené námietky, poľnohospodársky výrobok alebo potravina sa zapíše do registra, ktorý vedie ministerstvo. Žiadosť na ďalšie konanie zasiela ministerstvo Európskej komisii (§ 9a ods. 1, 2, 3, 5).

Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Od 1. júna 2007 je účinná **novela zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach** a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 515/2003 Z. z. (ďalej len „zákon o archívoch a registratúrach“) vykonaná zákonom č. 216/2007 Z. z. Novelou zákona sa zrušuje všeobecnú povinnosť pôvodcov registratúr vypracovať registratúrny poriadok a ponecháva sa len všeobecná povinnosť vypracovať registratúrny plán.

Podnikatelia teda nie sú povinní vypracúvať registratúrne poriadky. Povinnosť vypracovať registratúrny plán im zostáva zachovaná. Ak registratúru podnikateľa tvorí len účtovná dokumentácia, ktorá nie je potenciálnym zdrojom archívnych dokumentov, nie je povinný vypracúvať ani registratúrny plán. Pôvodcami registratúr, na ktorých sa táto výnimka vzťahuje, sú najmä drobní remeselníci.

Ďalšou osobitnou skupinou, ktorá nemusí vypracovať registratúrny plán, sú osoby, ktorých výsledky činnosti sú predmetom autorského práva (umelci, vedci).

Na zmenu zákona nadväzuje aj **novela vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach** a o doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky č. 251/2005 Z. z., publikovaná pod č. 242/2007 Z. z. Novela reaguje na ďalšiu požiadavku podnikateľských subjektov, hlavne drobných podnikateľov, ktorí z dôvodu vysokého finančného zaťaženia požadovali vypustiť z ustanovených spôsobov ochrany registratúrneho strediska zabezpečenie vstupných dverí kovovými mrežami a elektrickou požiarou signalizáciou. Novela vyhlášky je účinná od 15. júna 2007.

A. Štátna a inštitucionálna podpora exportu

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA SR

Ministerstvo hospodárstva SR je kľúčovým subjektom zahraničného obchodu, ktoré má v zmysle zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v náplni zastupovať záujmy SR v oblasti obchodnej a proexportnej politiky v zahraničí. Na úrovni ústredných štátnych orgánov sa ďalšími formami podpory exportu zaoberajú Ministerstvo pôdohospodárstva

SR, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR a Ministerstvo financií SR. Podporu proexportnej politiky poskytuje taktiež Ministerstvo zahraničných vecí SR so svojou sieťou zastupiteľských úradov SR v zahraničí, pričom v oblastiach, kde nie sú vytvorené pracoviská Obchodno-ekonomických oddelení, zabezpečuje úlohy podľa potreby.

Ministerstvo hospodárstva SR v rámci podpory obchodu a exportu každoročne schvaľuje zoznam **veľtrhov a výstav** na oficiálnu účasť SR a zoznam odporúčaných veľtrhov a výstav pre účasť slovenských vystavovateľov a rezervu na oficiálnu účasť SR. Bližšie informácie o možnostiach a podmienkach pre vystavovanie v oficiálnom stánku SR je možné získať na odbore medzinárodného obchodu tel.: 02 4854 2418 alebo 02 4854 2419.

Ministerstvo hospodárstva SR každoročne organizuje ročník súťaž „Najlepší exportér Slovenskej republiky.“ V jednotlivých ročníkoch súťaže sú hodnotené výsledky exportných aktivít zúčastnených podnikov za predchádzajúci rok. Do súťaže sa môže prihlásiť každý podnik, ktorý sa podieľa na exporte Slovenskej republiky a ktorý spĺňa kritériá na účasť v súťaži.

Ministerstvo na svojej webovej stránke v časti **Zahraničný obchod a podpora exportu** uvádza aktuálne informácie o prístupe na trhy tretích krajín (krajiny mimo Európskej únie).

OBCHODNO-EKONOMICKÉ ODDELENIA

Obchodno-ekonomické oddelenia zastupiteľských úradov SR (OBEO) patria v súčasnosti k základným nástrojom realizácie zahraničnoobchodnej politiky a proexportných opatrení, ktoré v súčasnosti riadi MH SR. Hlavné formy podpory proexportných aktivít podnikateľských subjektov zo strany OBEO sú vykonávané v nasledovných oblastiach:

- poradenská, konzultačná a sprostredkovateľská činnosť pri prieniku slovenských exportérov na zahraničné trhy, operatívne mapovanie exportných príležitostí,
- príprava a organizácia účastí na medzinárodných veľtrhoch a výstavách,
- organizovanie podnikateľských misií, seminárov, konferencií a návštev vládnych predstaviteľov,
- organizovanie zasadnutí medzivládnych zmiešaných komisií,
- vyhľadávanie zahraničných investičných partnerov,
- rozvojová spolupráca s cieľom vytvárania priestoru pre následnú obchodnú spoluprácu,
- vypracovávanie ročných exportných plánov teritórií.

SLOVENSKÁ AGENTÚRA PRE PODPORU INVESTÍCIÍ A OBCHODU

SARIO je agentúrou na podporu investícií a obchodu, ktorá predstavuje nosný prvok systému vládnej podpory exportu. SARIO vo svojej činnosti:

- sa podieľa na vytváraní exportných stratégií,
- zúčastňuje sa na výstavách a veľtrhoch, organizuje podnikateľské misie, projekty zamerané na podporu exportu, organizuje odborné semináre a iné špecializované podujatia pre exportérov,
- vykonáva aktivity subkontrakčnej burzy a napomáha využitie výrobných kapacít,
- sleduje a sústreďuje informácie o politike a podnikaní SR,
- podieľa na sprístupňovaní zoznamov výrobcov a exportérov,
- vypracováva analýzy zamerané na slovenské podnikateľské prostredie aj s dôrazom na regióny,
- spolupracuje s MSP, ktoré chcú vyvážať a pomáha im pri etablovaní sa na zahraničných trhoch,
- poskytuje pomoc pri etablovaní sa zahraničných investorov na Slovensku, rieši investičné projekty a vykonáva sprievodný servis investorom
- poskytuje konzultačnú a poradenskú službu podnikateľom
- administruje štrukturálne fondy EÚ zamerané na podporu výstavby a rekonštrukcie priemyselných parkov a na podporu exportu domácich podnikateľov.

V júni 2006 SARIO spustilo na webovej stránke (www.sic.sario.sk) **informačný portál**, ktorý slúži na príjem, vyhodnotenie a zaslanie informácie o možných investíciách, exporte, službách a tendroch tomu subjektu, pre ktorého je informácia použiteľná pre podnikateľské aktivity.

SARIO od konca roku 2008 realizuje projekt „Proexportné školiace centrum“ - vzdelávacie aktivity formou seminárov, workshopov, prípadne menších konferencií pre malých a stredných podnikateľov zaujímajúcich sa o obchodovanie so zahraničím. Školenia ponúkané centrom sú založené na praktických skúsenostiach školiteľov a v porovnaní s inými školiacimi strediskami cenovo výhodnejšie.

Od mája 2009 SARIO realizuje projekt: „Databáza dodávateľov do automobilového priemyslu“, ktorý má za cieľ komplexne zlučovať a prezentovať dodávateľov automobilového priemyslu ako i dodávateľov pre

výrobu iných mobilných prostriedkov.

Od 2.7.2009 SARIO realizuje projekt na zvýšenie prílevu investícií Cooperation Partners, ktorého cieľom je v čase globálnej hospodárskej krízy zvýšiť prílev zahraničných investícií na Slovensko a tiež podporiť exportné aktivity slovenských subjektov v zahraničí. Agentúra prostredníctvom tohto projektu poskytuje zmluvným partnerom pridanú hodnotu štátnej agentúry s možnosťou prezentácie sa na internetovej stránke **www.sario.sk** v Galérii partnerov.

B. Ostatné inštitúcie zamerané na podporu exportu

NÁRODNÁ AGENTÚRA PRE ROZVOJ MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania je zameraná na rozvoj a rast MSP. Úlohou agentúry je posilniť konkurencieschopnosť sektora v rámci spoločného trhu EÚ a na trhoch tretích krajín prostredníctvom stimulácie rastu sektora, internacionalizácie a uľahčenia prístupu MSP ku kapitálovým zdrojom. Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania realizuje podporu MSP prostredníctvom týchto programov:

- Mikropôžičkový program,
- 5 fondov rizikového kapitálu a Mikroúverový fond v správe spoločnosti Fond fondov, s.r.o. (www.fondfondov.sk): Fond štartovacieho kapitálu, Regionálny fond štartovacieho kapitálu, Fond INTEG, Fond SISME, Fond Seed Capital, k.s., a.s.,
- Podpora vzdelávania a poradenstva pre vybrané skupiny záujemcov o podnikanie a začínajúcich podnikateľov,
- Podpora úspešnej podnikateľskej praxe a výchovy k podnikaniu,
- Program „Podpory MSP prostredníctvom siete inkubátorov a implementácia metódy Research-based spin-off“,
- Program „Monitoring a výskum v oblasti malého a stredného podnikania“,
- Schéma podpory účasti MSP v 7. rámcovom programe EÚ pre výskum a technologický rozvoj,
- Program Národného webového sídla pre MSP www.msponline.sk
- Program investičnej pripravenosti pozostávajúci z dvoch samostatných častí: seminár určený pre širokú podnikateľskú verejnosť a neverejná prezentácia podnikateľských plánov pred panelom expertov,
- Podporný program Pomoc MSP na trhu EÚ“:
 - zvyšovanie povedomia a poskytovanie poradenstva o legislatíve, normách, programoch a politikách Európskeho spoločenstva týkajúcich sa najmä malých a stredných podnikov (MSP) a oblasti inovácií,
 - informovanie a poradenstvo o programoch a finančnej pomoci pre MSP,
 - poradenstvo, informačné materiály a podujatia cielené na zvyšovanie konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity MSP,
 - poskytovanie spätnej väzby od podnikateľov v regiónoch pre Európsku komisiu,
 - internacionalizácia MSP, vstup na medzinárodné trhy, vyhľadávanie kooperačných partnerov aj mimo Európy, vyhľadávanie partnerov na transfer technológií a know-how, nákup a predaj inovatívnych technológií,
 - zapájanie podnikov do projektov výskumu a vývoja, šírenie a komerčné využitie výsledkov výskumu a vývoja.
- Projekt slovenskej rozvojovej pomoci „Globálne vzdelávanie zamestnancov“ – cieľom projektu je prispieť k zvýšeniu povedomia o problémoch a príležitostiach v cieľových krajinách, vytvoriť platformu na výmenu a využitie skúsenosti a know-how relevantných aktérov a skvalitniť prístup k informáciám o týchto krajinách pre slovenskú verejnosť, najmä MSP. Projekt potrvá **od 15. mája 2009 do 15. októbra 2010**. Konečným výstupom projektu by mali byť:
 - 6 odborných konferencií – India, Čína, vybrané africké štáty (Keňa, Angola a Líbya), stredná Ázia (Kazachstan, Kirgizsko, Tadžikistan, Uzbekistan), európske krajiny Spoločenstva nezávislých štátov (Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko) a Balkán (Srbsko, Čierna hora, Albánsko, Macedónsko)
 - 6 odborných recenzovaných konferenčných zborníkov o globálnom resp. rozvojovom vzdelávaní a vybraných rozvojových krajinách, ktoré odznejú na konferenciách.

EXIMBANKA SR

Eximbanka SR, ktorá bola zriadená zákonom č. 80/1997 Z. z. o Exportnom-importnej banke Slovenskej republiky, je špecializovaná štátna inštitúcia, ktorá v súlade so štátnou zahraničnou, zahraničnoobchodnou, finančnou, priemyselnou a menovou politikou a v súlade s medzinárodnými záväzkami, ktorými je viazaná, podporuje vývozné a dovozné aktivity vývozcov a dovozcov financovaním vývozných úverov, poisťovaním a zaistovaním vývozných úverov so zámerom zvýšiť konkurencieschopnosť tuzemských výrobkov a podporiť vzájomnú obchodnú výmenu SR so zahraničím.

SLOVENSKÁ ZÁRUČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA

Slovenská záručná a rozvojová banka bola založená MF SR v roku 1991, ako štátny peňažný ústav, v roku 2002 bola podľa zákona č. 483/2001 Z. z. transformovaná na akciovú spoločnosť. SZRB podporuje vznik, rozvoj a stabilizáciu MSP najmä

- poskytovaním bankových záruk na úvery predovšetkým tým podnikateľom, ktorí nedisponujú potrebnými zabezpečovacími prostriedkami na zabezpečenie úveru, alebo komerčné banky hodnotia ich rizikovosť ako príliš vysokú. Základný princíp poskytovania záruky na úvery spočíva v rozložení rizika medzi SZRB, klienta a partnerský subjekt,
- poskytovaním priamych úverov najmä malým a stredným podnikateľom, ale aj mestám a obciam, bytovým družstvám, poľnohospodárskym a potravinárskym subjektom.

• Záručné programy:

- Bankové záruky na finančné úvery
- Všeobecné podmienky SZRB pre poskytovanie bankových záruk na finančné úvery ŠFRB, určené pre obce a mestá na výstavbu obecných nájomných bytov
- Program štátnej podpory obnovy bytového fondu formou poskytovania bankových záruk na úvery
- Banková záruka na obnovu bytových domov
- Rýchle bankové záruky I.
- Rýchle bankové záruky II.
- Bankové záruky za úver Všeobecnej úverovej banky, a.s., na obnovu bytového fondu

• Úverové programy:

- priame úvery:

1. Priame úvery
2. Úver PÔDA
3. POĽNOúver
4. MIKROúver
5. Úver PODNIKATEĽKA
6. Úver PODNIKANIE MLADÝCH
7. Úver Rozvoj III – BYTY
8. Úver na obnovu bytového fondu pre spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov
9. Úver na obnovu bytového fondu pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov zastúpených správcom bytového domu
10. Úver VIDIEK
11. Úver Rozvoj III – OBCE
12. Úver environmentálnych a iných projektov
13. Úvery na prípravu a realizáciu projektov z fondov EÚ
14. Úvery na podporu ROP (Regionálny operačný program)
15. INVESTúver zo zdrojov Európskej investičnej banky

SLOVENSKÁ INOVAČNÁ A ENERGETICKÁ AGENTÚRA

Koordináciou všetkých aktivít na podporu MSP je poverená **Slovenská inovačná a energetická agentúra**, ktorá sa efektívne zapája do realizácie projektov a programov zameraných na pomoc MSP (fondy EÚ, prostriedky zo štátneho rozpočtu).

SLOVENSKÁ OBCHODNÁ A PRIEMYSELNÁ KOMORA

Slovenská obchodná a priemyselná komora je verejnoprávna inštitúcia zriadená zákonom SNR č. 9/1992 Zb. o obchodných a priemyselných komorách v znení neskorších predpisov, ktorá vyvíja činnosť na podporu a ochranu podnikania svojich členov v tuzemsku a v zahraničí. Na Slovensku je v súčasnosti aktívnych niekoľko desiatok **bilaterálnych obchodných komôr** (Francúzsko-slovenská obchodná komora, Americká obchodná komora, Britská obchodná komora, Slovensko-talianska obchodná komora, a pod.), ktoré podporujú exportné a investičné aktivity.

SLOVENSKO-AMERICKÝ PODNIKATEĽSKÝ FOND

Slovensko-americký podnikateľský fond SAEF je investičná spoločnosť typu rizikového kapitálu alebo private equity, ktorá investuje finančné zdroje do segmentu malých a stredných podnikov.

Fond investuje formou navýšenia základného imania, úveru alebo kombináciou oboch v rámci dvoch programov:

1. Priame kapitálové investície v objeme 500 000 USD až 4 000 000 USD (v rámci vyššej transakčnej hodnoty koinvestuje).
2. Malý investičný program v objeme 30 000 USD až 300 000 USD.

SLOVENSKÝ ŽIVNOSTENSKÝ ZVÄZ

Slovenský živnostenský zväz sprostredkúva kontakty a kooperáciu medzi slovenskými a nemeckými firmami (poskytovanie kontaktných adries nemeckých odberateľov, výrobcov či dodávateľov, sprostredkovanie vývozu alebo dovozu surovín, polotovarov a tovarov do a z Nemecka, sprostredkovanie kooperácie buď formou založenia spoločného podniku na Slovensku alebo vstupom nemeckej firmy do existujúcej firmy slovenskej).

ZVÄZ STAVEBNÝCH PODNIKATEĽOV SLOVENSKA

Zväz stavebných podnikateľov Slovenska vyhľadáva a nadväzuje kontakty so zahraničnými partnermi s cieľom zabezpečenia záujmov slovenských stavebníkov pri prácach v zahraničí, zabezpečuje poradenské a konzultačné služby pri podávaní žiadostí na udelenie pracovných povolení podnikateľským subjektom so sídlom v SR na práce v SRN na základe zmluvy o dielo, poskytuje sprostredkovanie kvalitného poistenia pre podniky činné na nemeckom stavebnom trhu.

NEZISKOVÉ MIMOVLÁDNE ZDRUŽENIE GS1 SLOVAKIA

Neziskové mimovládne združenie GS1 SLOVAKIA spravuje čiarový kód EAN a systém GS1 pre SR. Globálny systém GS1 slúži predovšetkým na jedinečnú identifikáciu tovaru, služieb, majetku, lokalít, dokumentov. Identifikačné čísla sa následne využívajú v oblasti maloobchodu, veľkoobchodu, logistiky, riadenia zásob, pohybu majetku, spätnej vysledovateľnosti, zdravotníctva atď. na zefektívnenie rutinných činností. Nástrojmi automatizácie sú čiarové kódy (EAN, UPC, GS1-128, ITF-14, GS1 DataBar, GS1 DataMatrix), RFID čipy s kódom EPC, elektronické správy (EANCOM, XML) a elektronické katalógy produktov.

Používanie EAN kódov významne zjednodušuje a zrýchľuje maloobchodný a veľkoobchodný predaj. Výrobok môže EAN kódom označiť výrobca, obchodník alebo distribútor.

Vzdelávanie pracovníkov pre zahranično-obchodnú činnosť

- Európska vzdelávacia akadémia (www.euva.sk) realizuje semináre, kurzy na podporu ZO, moduly, kvalifikačné a rekvalifikačné kurzy, jazykovú prípravu a zdokonaľovanie,
- Centrum ďalšieho vzdelávania Ekonomickej univerzity v Bratislave (<http://cdv.euba.sk>) realizuje vzdelávanie dospelých na európskych univerzitách, špecializačné kurzy, špecializačné semináre a tréningy, jazykové kurzy, e-learningové vzdelávanie, Univerzita tretieho veku, kurzy na mieru.

**Zmluvy SR o zamedzení dvojitého zdanenia
(k 30. 9. 2009)**

Zmluvný štát	Platnosť odo dňa	Vyhlásené v Zbierke zákonov
Holandské kráľovstvo	2. 11. 1974 19. 12. 1996	138/1974 Zb. Protokol k zmluve 199/1997 Z. z.
Francúzsko	25. 1. 1975	73/1975 Zb.
Fínsko	6. 5. 2000	207/2001 Z. z.
Belgické kráľovstvo	13.6.2000	354/2002 Z. z. 92/2007 Z. z.
bývalé člen štáty RVHP (FO)	1. 1. 1979	30/1979 Zb.
bývalé člen štáty RVHP (PO)	1. 1. 1979	49/1979 Zb.
Japonsko	25. 11. 1978	46/1992 Zb.
Rakúsko	12. 2. 1979	48/1979 Zb.
Srí Lanka	19. 6. 1979	132/1979 Zb.
Nórsko	28. 12. 1980	35/1980 Zb.
Švédsko	8. 10. 1980	9/1981 Zb.
Cyprus	30. 12. 1980	30/1981 Zb.
Španielsko	5. 6. 1981	23/1982 Zb.
Dánsko	27. 12. 1982	53/1983 Zb.
Nemecko	17. 11. 1983	18/1984 Zb.
Zväzová republika Juhoslávia	15. 10. 2001	269/2002 Z. z.
Taliansko	26. 6. 1984	17/1985 Zb.
India	13. 3. 1987	77/1987 Zb.
Čína	23. 12. 1988	41/1988 Zb.
Grécko	23. 5. 1989	98/1989 Zb.
Brazília	14. 11. 1990	200/1991 Zb.
Nigéria	2. 12. 1990	339/1991 Zb.
Tuniská republika	25. 10. 1991	419/1992 Zb.
Veľká Británia a Severné Írsko	20. 12. 1991	89/1992 Zb.
Kanada	18. 12. 2001	369/2002 Z. z. 96/2007 Z. z.
Luxembursko	30. 12. 1992	227/1993 Z. z.
Česká republika	14. 7. 2003	238/2003 Z. z.
USA	30. 12. 1993	74/1994 Z. z.
Maďarsko	21. 12. 1995	80/1996 Z. z.
Poľsko	21. 12. 1995	95/1996 Z. z.
Rumunsko	29. 12. 1995	105/1996 Z. z.
Ukrajina	22. 11. 1996	173/1997 Z. z.
Chorvátsko	14. 11. 1996	220/1997 Z. z.
Ruská federácia	1. 5. 1997	31/1998 Z. z.
Švajčiarska konfederácia	23. 12. 1997	127/1998 Z. z.
Turkmenistan	26. 6. 1998	100/1999 Z. z.
Turecko	2.12.1999	90/2000 Z. z.
		red.ozn. čiastka č. 73/2000
Írsko	30.12.1999	365/2000 Z. z.
Austrália	22.12.1999	157/2000 Z. z.
Juhoafrická republika	30.6.1999	39/2001 Z. z.
Lotyšská republika	12.6.2000	317/2000 Z. z.
Malta	20.8.2000	318/2000 Z. z.
Izrael	23.5.2000	327/2000 Z. z.
Bielorusko	5.7.2000	112/2001 Z. z.
Indonézska republika	30.1.2001	12/2002 Z. z.

Bulharská republika	2.5.2001	287/2001 Z. z.
Litovská republika	16.12.2002	756/2002 Z. z.
Islandská republika	19.6.2003	225/2003 Z. z.
Kórejská republika	8.7.2003	244/2003 Z. z.
	red.ozn. čiastka č. 168/2003	
Uzbecká republika	17.10.2003	444/2003 Z. z.
Slovinská republika	11.7.2004	386/2004 Z. z.
Portugalská republika	2.11.2004	11/2005 Z. z.
Singapurská republika	12.6.2006	381/2006 Z. z.
Estónska republika	29.3.2006	383/2006 Z. z.
Moldavská republika	17.9.2006	514/2006 Z. z.
Spojené štáty mexické	28.9.2007	429/2007 Z. z.
Kazašská republika	28.7.2008	257/2008 Z. z.
Vietnamská socialistická republika	29.7.2009	296/2009 Z. z.

**Dohody SR o podpore a vzájomnej ochrane investícií
(k 30. 9. 2009)**

Zmluvný štát	Platnosť odo dňa	Vyhlásené v Zbierke zákonov
Rakúska republika	1. 10. 1991	454/1991 Zb.
Francúzska republika	27. 9. 1991	453/1991 Zb.
Fínska republika	23. 10. 1991	478/1991 Tb,
Kanada	9. 3. 1992	333/1992 Zb.
Kráľovstvo Nórska	6. 8. 1992	530/1992 Zb.
Hospodárska únia Belgicko- Luxemburská	13. 2. 1992	574/1992 Zb,
Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska	26. 10. 1992	646/1992 Zb.
Švajčiarska konfederácia	7. 8. 1991	459/1991 Zb.
Švédske kráľovstvo	23. 9. 1991	479/1991 Zb.
Holandské kráľovstvo	1. 10. 1992	569/1992 Zb.
SRN	2. 8. 1992	573/1992 Zb.
Dánske kráľovstvo	19. 9. 1992	575/1992 Zb.
Španielske kráľovstvo	28. 11. 1991	647/1992 Zb.
Indonézia	1. 3. 1995	56/1995 Z. z.
Bulharsko	9. 3. 1995	144/1995 Z. z.
USA	19. 12. 1992	193/1995 Z. z. red.ozn. z 19.10.2004
	13. 7. 2004	552/2004 Z. z.
Tadžikistan	12. 3. 1996	26/1997 Z. z.
Poľsko	14. 3. 1996	27/1997 Z. z.
Ukrajina	13. 4. 1996	28/1997 Z. z. v znení 206/2003 Z. z.
	20. 8. 2009	271/2009 Z. z.
Ruská federácia	2. 8. 1996	48/1997 Z. z.
Kuba	5. 12. 1997	288/1998 Z. z.
Lotyšsko	30. 10. 1998	26/1999 Z. z.
Zväzová republika Juhoslávie	16. 7. 1998	68/1999 Z. z.
	13. 10. 2005	393/2005 Z. z.
Chorvátsko	5. 2. 1997	69/1999 Z. z.
Maďarsko	19. 7. 1996	70/1999 Z. z.
Slovinsko	28. 3. 1996	89/1999 Z. z.
Uzbekistan	4. 2. 1999	101/1999 Z. z.
KLDR	17. 4. 1999	180/1999 Z. z.
Portugalsko	15. 5. 1999	234/1999 Z. z.
Turkmenistan	10. 3. 1999	235/1999 Z. z.
Rumunsko	3. 3. 1996	244/1999 Z. z.
Čína	1. 12. 1992	37/2000 Z. z. Dodat. protokol 259/2007 Z. z.
Egyptská arabská republika	1. 1. 2000	159/2000 Z. z.
Malta	29. 5. 2000	290/2000 Z. z.
Grécka republika	31. 12. 1992	363/2000 Z. z.
Taliansko	22. 11. 2000	110/2001 Z. z.
Izrael	24. 6. 2003	369/2003 Z. z.
Kórejská republika	7. 2. 2006	4/2006 Z. z.

Bieloruská republika	1. 9. 2006	468/2006 Z. z.
Rumunsko	31. 10. 2006	26/2007 Z. z.
Singapurská republika	6. 6. 2007	286/2007 Z. z.
Indická republika	16. 6. 2007	11/2008 Z. z.
Spojené štáty mexické	8. 4. 2009	41/2009 Z. z.